

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjzabán szerint.

Főszerkesztő:

Kemény László

Felelős szerkesztő:

Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.

Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 koron, negyed évre 3 koron és 50 fillér.
Egyes szám ára 20 fillér.

Mi vár rájuk?

Hírek érkeznek messze-messze földről, hogy ez a nagy fogolytábor, melyet orosz földnek neveznek, hazaszálló sóhajtott zeng. Ott kétszeres viszhangja van minden szónak, amelyet Brest-Litovskban, Bécsben, Budapesten, vagy Pétervárot ki-mondottak. Ott hamarabb mérlegre tették a békeszerzők ovatos kijelentéseit, mint idehaza s hamarabb is tudták, hogy elkövetkezik rájuk névze a megváltás ideje, mint ahogyan mi kiszámítottuk. Hetekkel, sőt hónapokkal ezelőtt megindult a keserű szívű emberek vándorlása. Nem kérdezték szabad-e? nem is tudták talán, hogy merre van a helyes út? csak a szívük vitte őket a Kárpátok felé. Messze Szibériából, uttalan-utakon csillag fénye mellett vándorolt haza a sok sok magyar hadifogoly; ellenállhatatlan erő ragadta őket: „honszerelme! ha azt ki tudnók mondani!”

Mit kell elszenvédenők? Megtudjuk-e valaha? Eltudják-e mondani, vagy nem fognak beszélni róla s örökre a rájuk ragyogó és utjukat mutató csillagok útka marad ez a sok néma szenvedés?! Ahol tartózták: kezet fogtak szóltanul s együtt folytatták utjukat, csoportokból — csapa-

tok lettek s ma ezren és ezren várják, hogy a biztonsági zár napok eltelte után ráléphessenek a hazai földre. Elfogják-e felejtetni, hogy ezért a földért történt minden, ami elmúlt; ezért folyt el a vérük, testüket ezért borították a csukott száju sebek.

Mit hoznak haza a homlás országából? Megvan-e még szívükben a rajongás, mely elvitte őket? Tisztán és szeplőtlenül hozzák-e meg azt az érzést, mely ideköt minden magyart ezeréves birtokához, apaiszerzte földjéhez, vagy mételey szállta meg lelküket: a vörös Oroszország lázas örülte, mely nemzetközi és utópisztikus álmokért áldozatul dobja oda a haza szentséges fogalmát.

Ezer kérdéssel várjuk őket: legjobbjainkat, hazatérő hőscinket. Nem rabok már, nem foglyok többé: szabad emberek. Czernin gróf kijelentette, hogy Trockij mielőtt Brest-Litovskból eltávozott volna, a hadifoglyokat szabadoknak nyilvánította. Kijelentette a központi hatalmak küldött-ségének, hogy ő az Oroszországban lévő hadifoglyokat a háború befejezését bejelentő nyilatkozatának pillanatában szabadnak tekinti és hogy a hadifoglyok úgy ahogy tudnak — Finnországon, vagy a fronton át — visszatérhetnek hazájukba.

Midőn az orosz külügyi biztos ezt a nyilatkozatot tette, már tudta, hogy a foglyok óriási sokasága mint a felzudult méhraj nyüzsg, megy, gyülekszik s minden hadseregénél hatalmasabb vágy ragadja őket hazájuk felé. Már akkor rég megindultak a fekete rajok a hóborította mezőkön, nem állta utjukat senki, az orosz katonák kezeit fogott velök s az orosz muzsik megduvelgelte őket, kívánt nekik boldog hazatérést. A határszéli orosz városok megteltek velök, sok helyen a vesztegárt sem tudták velük betartatni: Ukraínát át megáradt óriási folyamként hőmpolyog haza a magyar fluk idegenbe vetődött hulláma.

Fel vagyunk-e készülve fogadásukra? Nem talál-e váratlanul benntünk az ő hazajövetelük?!

Mi vár rájuk és mi vár ráink?

— Személyi hír. Bugsch Aladár vités huszta honvédek elszármazásának szabadsági városunkba érkezett.

A közönség köréből.

Panaszos hang jutott el hozzánk a minap. A nagy közönség panaszos hangja ez, amely rendőrgöngy figyelmét hívja fel a sugárúti járdák életszerűs voltára. Alig lehet már azon járni a láb s a kézférés veszedelme nélkül. S hogy nyíltan szóljunk a Polgári Egytel és Dr. Dóri ügyvéd háza előtt lévő járdára hívjuk fel figyelmét rendőrségünknek, hogy azt mielőbb megosnáltassák az illetékesek.

A budapesti honvédeknek németországi körútja.

Írta: DR. LUKÁCS JÓZSEF.

II.

KÉPEL MAGYAR ÜNNEPI NYITÁNYA, S A LISZT RAPSZÓDIÁK voltak a hangverseny kiemelkedő számai. Ezekben kívül Káldi Kurnoz ábrándja, Mihalovich és Hubay több műve is a hangverseny műsorán volt. Ráadásul pedig bőségesen kellett adniok úgy, hogy a hangverseny főüzemeltetőkor ért véget. A hangverseny erkölcsi értékének fokmérője, hogy az udvar a hangversenyen az utolsó perig kiatartott. A hangversenyen Wolf Ottó az Afrikai nóból Vasco áriáját énekelte. A kamara énekes mellett Schuch Liesel, a neves drezdai opera főzeneigazgatójának leánya is szerepelt a Sevillai Borbélyból Rosina áriáját előadva. Érdekes megjegyzünk, hogy minden hangverseny műsorát hemzeti színeinkkel öveztek, nagy plakátokon hirdették az egész úton, míg zenekarunk diadalmas körútja tartott.

Honvéd zenekarunk játékaáról az abszolút dícsőret és elismerés hangján irnak a bajor főváros lapjai. A Münchener Neueste Nachrichten szerint a honvédekzenekar az összes zenekarok között különleges és kiváló helyet foglal el. Mint szimfonikus zenekart kell tekintenünk — írja a lap zenekritikusa — amely-

nek úde és friss a felfogása, az érzés bőséges kisugárzásával teljese, ahol mindenki szenvedélyesen, örömmel s egész szívvel játszik. Nagy dícsőrettel emlegeti Fricsay karmestert, kiváló hegedűest, főként Arányi Ferencet — akitől a minap kritikánkban mi is őszinte dícsőrettel emlekeztünk meg — s a hárfaművészt. A két óriás babérokoszorú nemcsak a szövetségi érzés jele, hanem annak a viharos teletésnek is kifejezője, amelyre a hangverseny talált — írja az említett müncheni lap.

Október 27 én dőlött a királyi család jelenlétében hangversenyt a királyi palota előterén. Zenekarunk ide a Rákóczi indulóval vonult fel. Az egész tér zsúfolva volt a nagy tömegtől. A király az erkélyen marsall ruhában jött meg. Körülötte az uralkodó család tagjai foglaltak helyet.

A tőrzene első száma Fricsay Hódolati indulója volt Majd Lányi Magyar meséje. Lehullott a regző nyárfa, Erzsébet királynő kedvelt dala következett. Ez a királyt annyira megaltoatta, hogy könnyezett, mint környezete mondotta. A Ständchen után öfel-sőcsé Balás főhadnagyot, a zenekar kísérőszíját, Fricsay karnagyt s a zenekarból öt altisztet maga elé rendelt. A küldöttséggel a király magyarul beszélt s a magyar viszonyok iránt érdeklődött. Azután a kitüntetés saját kezleg mindenkinnek átadta. Fricsay karnagy a bajor katonai érdemkereszt első osztályát kapta. A király miután annak az óhajának adott kifejezést, hogy minál előbb hallja ismétlenül a zenekart, elbűcsüzt a küldöttségtől.

A honvédekzenekar a Rákóczi indulóval vett búcsút diadala ez újabb színtéről.

Vasárnap dében honvédekzenekarunk közkívánatra a Heldhornhallban játszott. Ez történetileg is neves helye a bajor fővárosnak s abban ez ideig még egy külföldi zenekar sem játszott, még a berlini, porosz gárda zenekar sem. Ez alkalommal is rengeteg ember volt részt a hangversenyen.

Zenekarunk Münchenben még négy hangversenyt adott. E hangversenyek azonban már népszerűek voltak. A hangversenyek színtere a Löwenbräukeller s a Hofbräuhaus ünnepi terme volt. Az előbbi helyen a jegyekért oly nagy volt a tolongás, hogy a rendőrség a rend fenntartása végett kordont húzott. Hat ezer ember hallgatta itt a hangversenyt siri esztendőben. Ez a tóny mutatja legjobban az erkölcsi sikert, amelyet Fricsay karnagy Münchenben aratott Mindenki hallani akarta, amint az első hangversenynek híre szárnya kelt. S ez az első diadal a többit vonta maga után, amerre honvédekzenekarunk megfordult.

E népszerű hangversenyek műsora is magyar zeneszerzők műveiből állott. Fricsay karnagynak ugyanis e körön az volt a terve, célja, hogy a magyar zeneszerzők műveit megismertesse a külföldön. E tekintetben hálával kell neki adoznunk, mert valóban hazafüni kulturális missziót végzett.

A népszerű hangversenyek is a zenei élvezet teljét nyújtották, írja a már idézett müncheni lap, amely kritikájában ezutal a zenekar több tagjáról

Incze István temetése.

Hárminegy éves munkával teljes életének huszonkét év esik városunk kulturális fokának emelésére. A miénk volt teljesen, életének utolsó percéig is kell néhány szóban foglalkoznunk — hogy teljesen kimerített élete történetét. Szombaton temették Budapesten Bóris idő volt. Délután fél négy, amikor Incze István ravatala elvitt felhangzott a halál gondolatának legzsebb kifejezése, furvalma, lehet-e: — a Circumdedérunt. A temető eseménye, miszticizmus, egy részről, míg a falokon kívül a szaladó, rohanó élet hármajával, kenyérhárával találkozik. Azt feledjük néhány percre a szeretet kegyelővel, a lélek, a szív teljes odaadásával adjuk át magunkat megboldogult emlékének. Beszédés akna néma, szóval, jó szíve sem dobban többet. — Kihült — minden árgészt hivatásának adta. nincs több erő benne. Körülálljuk koporsóját. A főgimnáziumi tanári kar képviselőiben Madarász Pál, Molnár Kálmán, Dr. Lukács József piarista tanácsok állnak úmán, mely részvétel a koporsó körül, a honnan mintha Incze mosolygós arca most is élően tekintene felénk. Pedig halott halvány. A szeriatrás után lezárják a koporsót, amelyben Incze teteme reverendában pihen, kezében kis fahaszettel. Ezt követte életében, azért mondott le a világról, ezzel megy a nagy útra — az örökkévalóságba. Koporsójára koszorút tesz a főgimnázium VI. osztálya, Incze István elrült utolsó Szezerjét, tanárának... beszél a koszorú feljára. A főgimnázium ifjúsága a koszorúra annyit gyűjtött, hogy az ősszeg Incze István emlékéért alapítványként fogja megörökíteni. Tíz tanuló is felment a temetésre, Beak az intézet diákságát képviselték. Míg az uthonlevők délelőtt kérték az éngesztelés áldását lekére az Eberhardt Béla piarista tanár által celebrált szent misén — amelyen Balogh Sándor s Horánszky Károly segédkeztek — a melléköltároknál Horváth György igazgató és Sáfrány Károly mondatk szent misét — a kiküldöttek koporsójánál imádkoztak élete s egy kísérték nyugvóhelyére, s hól az intézet növendékeinek nevében Huchthausen Lajos 8. o. t. bucsuztatta el megható, szép szavakkal:

Szeretett Tanárunk!

Mielőtt visszatérnénk a sirtól otthonunkba, a világ forgatagába, melyből néhány percre kiszakított bennünket a te mályon megrendítő haladásod, végöd bucsut veszünk tőled mi, a te tanítványaid.

Miédon utoljára váltunk el az iskolában, senki sem gondolta, hogy így látunk téged viszont. Minél megteőbb, annál fájdalmasabb volt halálad híre számunkra. Szíveinket erős kötélek fűzték össze, a szeretet kötélekéi, s fáj, nagyon fáj a kötélekéi szakadása. Mily fájdalom az, ha oly szívet veszünk el, melyről tudjuk, hogy értünk dobogott, hogy a miénk volt! Te pedig egészen a miénk voltál. A mi növendékeinkre, lelünk irányítására tudásunk feljuttatására áldoztat föl egész életet. Te Krisztusért és miértünk hagytad el a világot, a maga esábitó öccsével s választottal az egyszerű, szerzetesi életet. Mi voltunk lelked gondjai, szíved szerettei; te pedig nemcsak tanítónk, oktatónk, de egyben szerető atyánk is voltál. Mindezt nagy hálaival tartozunk neked, de e hála lerovására gyenge az erőnk, csekély a képességünk, mert kimondhatatlan nagy a te melunk gyakorolt jótéteményed. Mégis megjelentünk most sírodnál, hogy szívünk hálaájának, szeretetünk némi kifejezésé adjunk. A koszorú, melyet koporsódra helyeztünk, szavaink, melyekkel utolsó Isten hozzádot mondunk, könyves szemünk, imádságunk, mind szeretettünknek; elvesztésed miatt érzett fájdalomunk jele. Fogadd tőlünk szívesen ésáinte örömeinket e kifejezésed — S most — Isten veled! — Majd találkozzunk — Az örök világosság fényeskedőjé nekéd!

Igy hangzott a beszéd. Minden szavát szeretettel diktálta, érzéstei fájdalommal sugta Megindulásal hallgatták a bucsuzás szavainál a rendkormány képviselői, a budapesti és váci piarista tanári kar jelenlévő tagjai s Pálffy Alajos, a megboldogult jóbarátja.

A beszéd után még egy imát, a piarista tanár nevelő intézet növendékeinek gyászenekét kapja szánnyra a sűrítő hideg esél s Incze István koporsóját lassan leereszt a sírba. Döbörgő hantok hullnak le s hamarosan elfödik tekintetünk elől Incze tanár temetést. — Mi meg visszatérünk s ithon még jobban érezzük, hogy keszvetlen vagyunk egy érző, szerető szívvel, egy jó pedagógussal szegényebb intőzetünk.

— cs — f.

HIREK.

Szövetkezeti közgyűlés.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárral kapcsolatos Gazdasági Önségélyző Szövetkezet f. h. 24-án tartotta évi rendes közgyűlést Faics Lajos ügyvéd elnöksége alatt. A jegyzőkönyv bitelésésére az elnök Ország Kálmán és Spalics Pál tagokat kérte fel. — Knortzer György szövetkezeti ellenőr olvasta fel az igazgatóság évi jelentését; rámutatott a háború okozta pénzhiányra, melynek visszatáása minden pénztintézetnél érezhető. De kiemelte a nagy bizalmat, mellyel a közönség a szövetkezet iránt viselkedik, aminek eredménye az, hogy az 1917: évek 446 szav tagja volt. A tartalék alap ez évben is emelkedett.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése alapján a közgyűlés egyhangulag megadta a felmentést egy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak. A Szövetkezet híralatos lapjánál a Zala Közlöny jelöltetett ki. Az igazgatósági, felügyelő-bizottsági tagok választásánál szavazatszedő bizottság tagjai voltak: Seress Dániel, Hamburg Miksa és Österreicher József. A sorrend szerint kilpott igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok egyhangulag újból megválasztattak.

Az posztalékok a Szövetkezet pénztáránál márc. 1-je után minden pénteken és szombaton d. e. fizetnek ki. Még pedig áztelésrekin 1 éves könyvnel 97 f, két éves könyvvel 417 K, három éves könyvvel 1012 K, négy éves könyvvel 1929 K osztalékkal.

Kinövezés.

Tegzes Kálmán volt 2-as honvéd őshadnagyot, aki a háború folyamán több kitüntetésben részesült, a miniszter határrendőrségi felügyelővé nevezte ki.

Tegzes rövid két hónapig a város szolgálatában állott s ez idő alatt egy a hivatalnok kar, mint a nagy közönség szimpátiáját meggyerte, kik távozását sajnálják.

A koshivatali alkalmazottak ruhakiosztó bizottsága

e. h. 4-án eldütán tarja első teljes gyűlést, amely alkalommal véleményezés történt az iránt, kik legyennek benn ama 25%-ban, akiket a Néphruszó Bizottság stgrössen ölját ellátni ruhával. Ez alkalommal e-akis a férfiak kerülnek sora s mint a leirat mondja, a közel jövőben a nőkről is történik gondoskodás.

Aki ismeri a tisztviselők nyomasztó helyzetét, el tudja bírni, mily nehéz lesz a bizottságnak ama 25%-ot megjelteni, kiknek ógét szükségük van a ruhára, mert hiszen nincs tán 10%-a, amelynek egy ahogy még van egy kis felső ruhája, az is ottát, kopott, kiforgatott, mert hiszen négy év óta abból a könyörömadományból amit osztottak nekik, még cér-

nára s zsebkendőre is alig jutott. Bizunk azonban a felsőbb ígérethez, tán végre megérkezik a sokat ígért a várva-várt segítség.

Polgármesterünk felhívása.

Hírdetmény lovak osztályozása tárgyában.

Zalavármegye alispánjának 591/ni 1918. számú rendelete alapján közhírül tesszem, hogy Nagykiszántai város lovai 1918. március hó 15. és 16-án fognak osztályoztatni a következő sorrendben:

1918. március hó 15-én reggel 8 órakor Nagykiszántai város: Árpád, Arany János, Bathányi, Bátori, Deák-, Erzsébet-tér. Fő-ut, Garai, Kazinczy, Kinizsi, Kisfaludi, Magyar, Rozgonyi, Sikátor, Zrínyi, Attia, Csányi, Csengery, Eötvös, Honvéd, Hunyadi, Huszti-tér, Király, Petőfi, Rózsa, Rákóczy, Sugár, Teleki, Vörösmarti-utak, Sánc és Szállóhelyek Kossuth Lajos-téren (titolt lak tanya)

1918. március hó 16-án reggel 8 órakor Nagykiszántai város VI.—VIII. kerület: Alsó- és Felsőtelek, Bába, Jakabkút, Kiskisrác, Cigány, Homoktornász, Nagyréce, Pápai, Piráti, Saiget, Bereksző, Országút, Ortoryon, Szt. Flórián, Szt. Rókus, Templom-tér, Zeigárdi, Bajcsai, Hunyadi, Köröm, Polgár, Rozmaring, Szeptekesi és Vasadi-utak Kossuth Lajos-téren (titolt lak tanya)

Felhívunk a ló tulajdonosok, hogy lovaikat kézen egyenkit a fenitirt utók sorrendjében vezessék elő.

A ki a lovak elővezetése tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz eleget, az kihágást követ el és 200 kor-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

Valamennyi alkalmasnak osztályozott ló értéke bocsás utján fog megállapítani.

A világ legboldogabb emberei

az iltion maradt cipészek és csizmadiak, kiknek mindegyike valóságos király, csirke, liba, tyúk, tengeri, szóval minden vándorol a ládába csizmadár, cipőst s jócskán bankó is, miből a nemes éke napról-napra iszik nyogokat s meődi kedőlyesen; hogy szedte re a buta paraszot. No meg a ténuszarak is.

Érdekes kihallgatni. (Persze ugy fáthatatlan) a mint tájrák fel egymás között vásári embereiket a mint mosolygóják ki a sok rászedett emberet.

Valóban a trafikosokon kívül a legboldogabb emberek ma a láhty művészek, mert a hadihíneák között ma nekik fekszik a hárs a legjobban.

A Hadségélyző köszonete.

Hálásan köszönjük a 20. honv. gy. ezred pótzászlóalj parancsnokának a Szarmay-est rendezésénél az átengedett munkaerőt. Továbbá Szegő Gyulánál urónak a pólgyóhokhoz használt deszkák díjtalan átengedését. A Polgári Egylet vezetőségének a terem közegyményes árban való átengedését. A Koronányi négyeletnek, a Kath. Legényegyletnek, Weiszfeld és Fischer uraknak a terem rendezéséhez átengedett díszeket. Pálffy őrdemester urnak a fenyo galynak. A Sorgyár vezetőségének a hordók átengedését. A Kaszinónak, az Ipartestületnek, a Korona, a Szarvas és a Polgári Egylet vendégfogadásának a székék átengedését. Pásztor Miksa zene tanár urnak az elsőrangú Erbarh zongora díjtalan átengedését. Kormos Zeigmond kereskedő urnak a jegyek eladásá körüli szíves fáradozását.

Hadségélyző.

Felhívás a hadifogoly tartó gazdáknak.

A hadifogolytartó gazdák felhívunk, miszerint e hó 4-án (hétfőn) reggel nyolc órakor hadifoglyakkal a 48. ezred Sugár-uti laktanyájának udvarán szemlére és újabb összeírás végett annál is inkább jönlendőzünk, mert allumásban hadifoglyakkal szonnal előgnak véteni

Fogolyviselőtanár.

A huszasok ünnepe.

Vasárnap délután volt a 906-os magaslat háromrészes elfoglalásának emléknapja. Kissé talán már távol vagyunk az esemény történetétől, de a háború októza technikai nehézségek a lapoknál sok mindent megmagyaráznak egyes kisélelmekről. A huszas ezred neve, szerepének fontossága, a viszony — amelyben a hírneves ezreddel vagyunk — mind kötelességünk teszi, hogy hangulatunk el ne menjünk e nap történeti emlékének művészi keretben való megjelenése mellett. Késztőlent nagy fény áradt az ünnepre már abból is, hogy lovag Sypniewski György tábornok — akinek nevéhez fűződik a nagy teljesítmény — személyesen is jelen volt az ezred nagy ünnepén. Ugyancsak jelen volt Bugach Aladár, a huszasok jelenlegi parancsnoka. A fényben, pompában a kiállításban művészi ünnep tartalommal is gazdag, magas szintű volt. Látszott rajta a rendezés pontosság, figyelme s izlése. A főgimn. énekar nyitotta meg a Szózat elnevelésével az ünnepet. Ennek hatásos elnevelése után Saaghy Lili szép alkalmi költeményt adott elő művészi rutinnal, át-zó melegséggel.

Gayer Józsefné ezúttal debütált nálunk s ének-művészetéről csak szepet írhatunk. Tömjénre csodóg hangja, finom hajlékonysága s művészetének, a biztonság a hangvezetésben, az érzés és színezés művészi tökéletessége — mind méltánylandó kiváltsági a művészi önkéntudásának. Énekel a Mignonból, Meyer Helmund' Zaube Lied-jét s egy műdalt magyarul.

Dr. Pillitz Samu a nap jelentőségét méltatta. A szellemes fordulatokban, a stílus kiváltságaival ékes beszédben igaz gyönyörűséggel telt a szűfolt ház közönségének. A szellemi élvezet, amelyet Dr. Pillitz szerzett fergeteges tapsviharra ragadta a közönséget s így honorálta az értekes és nívós felolvasást. Megjegyesszünk meg csak az, hogy Sypniewski tábornok érdemét erősebben kellett volna kiemelni, aki a végső rohamot személyesen vezette. A teljesítmény nehézségeiben megecsellősséggel pedig Vlasits Ernő százados az oroszán rész.

személyesen megemlékezik, sőt azoknak a harcotéren való szereplését is leírja. S mert egy népszerű hangverseny közel kilenc ezer márkát hozott az érdeklődő tisztelet, a Szürny alap s a bajor háborús jótékonyági előkora — München város közönsége külön babér koszorúban róta le halás elismerésének adóját.

Nem lehet itt figyelmen kívül hagyunk annak a beszédnek tartalmát, amellyel a Löwenbräukellerben a hangversenyek emlékére Dr. Güttermann országos főorvosnyári tanácsos a közönség felkészen tüntető örömriváltság mellett üdvözölte Fricsay karagonyt és zenekarát az elért sikerek alkalmából. A hatalmas beszéd egész történelmi esszé. Visszapillantást tett ama szomorú napokra, amikor ellenségeink — bár addig is már elég volt — száma Románia rablőhadjárataival megnőtt, hogy Magyarország szívéből egy jókora darabot leragadon. De új ellenségek csapatainak és hadvezetőiségünk mellőzésekkel eszálta meg számadását s azért hamarosan tapasztalnia, éreznie kellett szövetségünk acélos keményességét, amely Erdélyt újabb ostromok ellen megvédte s a betört ősi hadsereget saját hazájában verte tönkre. De a megrongált család tisztelet segítők kére várunk azok rekonstruálásában. E segítség megszerzésére jött a honvédeknek, amiről annak szép gyakorlati mondás szövegét, hogy a jótékonyaság gyakorlati mellé a művészetek legszebb ágának, a zenének nemese élvezet hozzáfűzte.

Szép szavakkal adózik Dr. Horváth kereske-

Jahn Adolfné éneke semmiféle tekintetben sem új már előttünk. Gazdag hangnagya s annak formai szépségeben pazar alkalmazása, koloratur képessége — mert ez oldalról is tökéletesnek mutatta meg magát — az igazi dícséret szavait jsmét hangzatosn teszi kötelességünk. Brahm's Cigánydalk, Offenbach Hoffmann meséiből Antonia Románét, Tarnay egy műdalt, Meyerbeer Pagen áriáját a Hugonottakból énekelte nagy művészettel, igaz, hatással. Értékes számot adott a másorba Szigei Sándor főhadnagy — aki dícséretesen kisírt az énekesnőket — Chaminate Pierrettet, majd Mendelsohn a Dal szárnyain c. darabok alatt pedig bravuros készséggel, "cizellirozott finomsággal, technikai ragyogó erővel játszotta, amint azt játékában már régen megszoktuk.

A poezis és önéleleltes édes hangulatát Endrődy Leóné nemeseondása vitte be a másorba Bájos jelenet volt e kép. Esztétikus, finom minden ízében s valami meglepően szép sugárzott ki az epizódból, amikor Endrődyne az előadó közzségének nagy művészetével, értelemesen, csöngő hanggal, kedves történeti képet festett huszasaink háborús szerepéről. S körülötte esodálkozóan hallgató apró gyermekcsereg, amely omló szavait figyelemmel leste és szivta magába, mint a hervadhatatlan huszas dicsőség mesésről szerepének örökös szép igazságait. Megkapó jelenet volt a mese végén Sypniewski Alice megjelenése. A béke angyaloként jött a reflektorok szíporlázó fényében a főgimn. énekar Himnusz-énekének csöngő hanghullámai között s ebből a környezetből valóban túlvilági látomás fenségében ragyogott alakja a maga friss üdőségében s szépségében. Az előadásnak ez volt az epilógusa s aztán a jökevény vette át a szerepet.

Kedden délelőt a lakonyában volt a huszasok ünnepeinek folytatása és befejezése. A lakonyai udvarán tábori misét celebrált. Bőrszej Tivadar az elhunyt hősök lelki ödvéret. Így fonódott össze az előző ünnepe a holtak emlékének kegyelezzel. Ezzel a ténnyel lett a huszasok történeti jelentőségének ünnepe teljes. A gázmasie után Bőrszej pletános gyönyörű szavakkal méltatta a kötelesség teljesítését. Ezután Sypniewski tábornok tartott gyűjtő hatású beszédet, amelyben az elesett hősök emlékének ragyogó példáiól, önfeláldozásából vett arra alkalmat,

delmi attas működésével szemben, aki a honvédeknek németországi körútjának létrehozatalán sokat fáradozott. De nemcsak azért mond köszönetet, hogy a zenekar játékával igaz művészetet szerzett, hanem azért is, hogy két ország háborús nyomorúságának megszüntetésére ajánlották fel a hangverseny anyagi eredményét. A szövetségi hűség és kötelesség lírai fejtegetésével zárja le hatásos beszédét, amelynek végé szavaiaként a magyar vendégek áttétésére hívja fel a jelen voltak.

A beszédet gép írással leírva sajátkezű ajánló sorokat elvittá átadta Fricsay karagony.

A király parancsára a zenekar tagjainak gróf Taufkirchen kanarás százados és gróf Curtzen — a Pinakotheka híres architektusának utódja — gárdaszereplő hadnagy megmentésük az összes királyi gyűjteményeket, — az az ó és új rezidenciát.

Ugyanezeker a gárdaczered a miénk tiszteletére díszbeöltött adott az Arnulf kaszárnya tisztí öltözékben. Ezen tekintélyes vendég sereg vett részt s itt báró Raumberg a követésző képviselője mondta az üdvözölő beszédet, s ebben rámutatott arra a barátság viszonyra, amelyet odig csak fegyverrel s körülműl kezdve pedig a zene kulturális fokának bemutatásával művészetileg is erősebbé tették. Gyönyörűen emlékezett meg azután Erzsébet királynéről, aki a bajor és a magyar nemzet között a legerősebb érzelmi kapcsolatot teremtette meg.

(Folytatása következik.)

hogy a neves huszas szellem minden képviselőjét buzdítsa a hazaszeretetre. A magasszárnyalásu beszédet a honvédek gyönyörrel hallgatták s abból erőt merítettek a kitartásra. Sypniewski tábornok remek szép beszédének minden szavát lelkebből vette s át-hatotta azt izzó hazaszeretete, amellyel éppen a kárpáti harcokban s főleg a 906-os magaslat elfoglalásánál a hősiesség csodáit művelte

dr. l. j.

Dr. Lőke Emil.

1862. március 7. — 1918. március 1.

Alig néhány napja vesztettük el egyik derék pedagógusunkat, akinek tenetszeréről még most eszedni végső akkordunk — máris társadalmi életünk egy jeles, kiváló tagjának haláláról kell számot adnunk. Fájó szívvel írjuk le a kemény és szigorú voltot, hogy Dr. Lőke Emil pénteken reggel félnyolc-kor hirtelen meghalt. Azt hitták, hosszú életen át lelt a jók. Dalias testalkata, acélos egészsége, humoros jelenség mind okok adtak arra, hogy így gondoljunk róla. Megcsodálta azonban feltevéink a halál s ma e helyett, hogy alkotó erejének rávaló kiváló eredményéről adnánk számot, azt kell róla írniuk, kihalt munkakevde, megtört ambíciója s beszélés ajka elhunyt Tagadatlannal, hogy nagy házagot hagyott maga után. Munkatere kiterjedt volt. Közéletünk sokat vesztett benne. A kitűnő irányítót, tervezőt, a megfontoló városi képviselőt, a tehetséges megjelöltötsgát tagot vesztettük el benne. Alig hitünk, hogy ily korán dnt ki abból a sokoldalú tevékeny életből, amelyből a közélet minden ágának jutott egy jó része.

A Zalamegyí Gazdasági Takarékpénztár igazgatóságai elnökét vesztette el személyében, a Franz részvénytársaság s Dunántúli szeszinnomító részvénytársaság ügyvezető, illetőleg jogtanácsadó gyászolja benne. Emlékének fennmaradását akarja biztosítani s három részvénytársaság, amikor koszorúpótló nemesezdül alapítványt tesz Lőke emlékezetére. A helyi sajtó egyik kiváló munkatársát dnt ki Lőke halálával az életről.

A Zalanák felelős szerkesztője volt, lapunknak pedig éveken át elsőrendű vezércikkírója. E vezércikkek mindig a város érdekét szolgálták. A munkakevde virágában, élete delén érte utol az elmulást. Lehet, hogy korai halála összefüggésben van honvédségi halál fiú várólan elvészéssel. Egy élet öröme, rémnye omlott össze benne, mikor 1915. őszén a szomorú hír találta. Sebét buzákban viselte s erősen túrta a megpróbáltatást. Talán éppen ez volt a végezte.

A jökevény külseje alatt a szírihen örölte azt az életet, amely Lőke Emilből végképpen kiböbánt néhány pillanat alatt, tegnap fél nyolc tájban. Mindenki járátja volt az élet kegyelmeinek ama kevese közé tartozott. Mindenki gyászolja, mindenki fájjalja elmulását.

Temetése vasárnap délután 4 órákor lesz fűtökai házból. Igaz részvétet s tiszteletet adójját az egész város társadalmi kivétel nélkül rója le a végső tisztességre — ezt joggal tételünk fel. A népszerűség — amelynek mindenütt örvegett — s a tisztelet — amely övezte — társadalmunk köporsójához vonja.

Lőke Emil özvegyén kívül egyetlen fiúve, talaántörégi földbirtokos és kiterjedt öklököl rokonság, között az alsódoborui Hirschlör és Zalan családok, gyászolják. Érdemeinek elismerésékként lang a fekete zászló a városházán, a Zalamegyí Gazdasági Takarékpénztár, a Polgári Egyelet és a Kaszinó épületének oroztatán.

— Egy jó házból való leány azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomtatásjába.

IRODALOM

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga írta: *Dr. Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanul-sága olvasmány, amely míg egyrésztől szigo-ruan tudományos, másrésztől könnyed stí-lusával élvezetes olvasmány. A világtörté-nelem jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hti-apat (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, ér-dekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot megleven ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut. 15/c. — Előfizetési ár félévre 18 kor. Mutatványszámot kéz-séggel küld a kiadóhivatal.

— „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Uj-ság” előfizetési ára negydedre tíz korona. „Világ-króniká” val együtt tizenkét kor. Megrendelhet a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanítt megrendelhető a „Közp. Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Magyar Szinpad. Budapest egyetlen színházi és zenei napilapja, az Erényi Nándor szerkesztésében megjelenő Magyar Szinpad teljes-ül új formában, pompás aktuális művészi rajzokkal országos nevű kiváló írók közreműködésével jelenik meg és napról-napra a színház, zene kárité és mozi világból való érdekes közleményeken friss híreken és pikáns pletykákon kívül külön foglalkozik a vidék színházi és művész/bírelével is. — Eddigi számaiba Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Nagy

Endre, Porzsolt Kálmán” és mások írtak cikkeket. belső munkatársai a többi közt: Harsányi Zsolt, Rutkay György és Oserna Andor, Nagy Endre sa-ját rajzaival tarkított cikksorozatát kezdett benne a vidéki színházi furesságokról. A Magyar Szinpad előfizetési ára egy évadra 28 kor., egy hónapra 3 kor. A kiadóhivatal Budapest, VIII. Bókk Szállár-utca 18. Kívánatra egy hélig ingyen küld mutat-ványszámot.

A világháború

minden mozzanatáról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értetlülésekkel, térképekkel, ma-gyarázatokkal szolgál az

A Z UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 56 korona.

Félévre 28

Negyedévre 14 K. 20 f.

Egy hónapra 4 K. 70 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,

VII. Rákóczi-ut 54. szám.

„BERLIN”

Nagymozgó Nagykanizsán,
Erzsébet-tér Szarvas-Szálloda.

Az ujonnan átalakított modern nagyteremben

mindennap tartatik előadás

hol mindig a legújabb, legszebb és legérde-kezebb s legválogatottabb műsorra talál a t. közönség. Minden előadása a kinematografia legelsőrendű, legújabb s legremekebb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort sem a budapesti, sem a bécsi nagymozgóknál sem lehet látni. A „BERLIN” színház agilis igazgatója min-dig a legújabb és legválogatottabb s legér-tékezebb moziműsort mintja be, finom mű-vész i ziséssel összeállítva. Azonkívül, hogy az előadásokat minél kellemessé és élvezetessé tegye kitűnő zenéről is gondoskodott. — A művész i színvonalon álló zenét egy elsőrendű zongoraművész szolgáltatja. Minden harmadik nap új remek műsor. A „BERLIN” nagy-mozgó színház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. Előadások hétköznap 5, 7 és 9 órákor; Vasár- és ünneppon fél 3, 5, 7 és 9 órákor. A m. tisztelt közönség szives partfogását és az előadáson való pon-tos megjelenését tisztelettel kéri

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hangszereket és jó huzóharmonikákat

I-sőrendű minőséget ajánlok a legolcsóbb árért.

Továbbá: Hegedűk, citorák, rézfuvóhangszerek, fuvo-lák, klarinettek, dobok, cimbalmok, beszélőgépek és lemezek nagy választékban kaphatók

Ifj. Wajdits József

hangszerkereskedésében,

NAGYKANIZSÁN, DEÁK-TÉR 1. SZÁM.

Mindenféle hangszerek javításra elfogadtatnak.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztő: **László Ábrahám** Deáktér 1.
Telefon: 122. — **Előfizetés** szabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felelős szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 20 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.

A közélet problémája.

A szünetnélkül növekvő tömegnyomás, a folytonosan rosszabbodó közellátás miatt országsszerte felhangzó keserű panaszok minden nemesen gondolkodó ember szívét mélyen áthatják és nincs az a rideg politikus, akit ez az állapot gondolkodóba ne ejtene.

A napi eseménye krónikái pedig, akiknek leginkább van alkalmuk az elviselhetetlen nélkülözések szomorú jelenségeit szemmel kísérni, midőn a mindenfelé tapasztalható vagyon és életbiztonság elleni merényleteket, mint az éhség szüleményeit, a napi sajtóban elirogistrálják, hivatásukkal járó kötelességüknek tartják új- a meg újra csak a hatóságokat felelőssé tenni ezekért az állapotokért. Mert az ő kezükben van a hatalom, mellyel megállást kellene parancsolniok a bajok ily féktelen terjedésének.

Azt tudjuk, hogy tökéletes közellátást biztosítani ma lehetetlen, de okkal-móddal a rosszat javítani lehet és okvetlenül kell is, még pedig igen sürögősen, nehogy a helyzet még jobban elmérgesedjék.

Lapunk soha sem mulasztotta el, amidőn a bajokra rámutatott, annak módját is megjelölni, hogy miként lehetne azokat orvosolni. És a háború alatt nem egy eszmét vetettünk fel arra nézve, hogyan lehetne és kellene jobb ellátást nyújtani a város lakosságának.

De nem joggal vádolhatna-e bennünket indolenciával a közvélemény, ha most az ügygel nem törődve — ölbetett kézzel nézők az éhség és nyomor növekvését és az ebből előre látható társadalmi rend és jogbiztonság teljes megingását?

Olyan időkből, amikor a háttérben feketelő sivar kép annyira szembeötlő már, hogy a közbiztonság óreit, a rendőröket és ősendőröket is a vagyon elleni merénylőkkel szövetkezni látjuk; amidőn előttünk áll a fenyegető valóság, hogy a háború nyomása alatt vergődő társadalom egyik része tevélegesen követel könnyű zsákmányt ama másik részéről, mely a háború alatt a szegénység rovására gazdagodott, nem térhetünk egyszerűen napirendre a kérdés fölött, hanem gondolkodnunk, elhatározniunk és cselekedniünk kell, hogy legalább az éhes

gyomrot, mely az embert bűnbe kergeti, elégtűk ki valahogyan.

A hatóságok azonban mindenütt azt hangoztatják, hogy a központok mindenhatóságával szemben teljesen tehetetlenek és az élelmezés hiányosságáért a központokra igyekeznek áthárítani a felelősséget.

A tapasztalatok legtöbbször esetben igazolják is e tekintetben a városi hatóságokat.

A Hivatalos Lap közölte az új kormánybiztos kinevezését. Hogy minő munkatervvel jön ide közibénk, azt még sötét homály fedi. De ép ezért nem akarunk prejudikálni. Hátha ebben az új szervben kellemes csalódní fogunk és az új kormánybiztos lesz majd az a Józsuá, akiregy jobb élelmezési rendszer kanaánjába fog vezetni bennünket.

De vajon lesz-e neki elég hatalma ahhoz, hogy a központok cynismusát megtörje?

Egyébként az egész élelmezési rendszert sarkáról kellene kiforgatni és helyette teljesen újat teremteni. Jobbat, igazságosabbat az eddiginél.

Kivételes hatalmának birtokában drá-

A budapesti honvédszenekar nemetországi körútja.

Írta: **DR. LUKÁCS JÓZSEF.**

III.

A Milyen örömteljes és ünnepi volt a fogadtatás, éppen olyan jellegű volt a búcsúzás. A felédhettelen napok emléke ekkor már München egész lakosságának lelkét áthatotta. A búcsúzóérlel senki sem akart lemaradni s a főpályaudvarhoz reszét út mentén ezer száma tolongott a bajor főváros polgársága társadalmi különbség nélkül. Mint az érkezőkor, honvédszenekarunk most is a gárdaezred zenekarának kíséretével vonult ki. Felváltva játszott a két zenekar, míg a pályaudvarhoz értek. Minden zenész kezében kis zászló volt. A mieink bajorzászlóval, a gárdaezred zenekara magyar nemzetiszínnel zászlóval vonult ki. Honvédszenekarunk a Hvil dir im Siegeskranz játszóttá búcsúszámmal, a gárdaezred a Himnusz és a Rákóczi indulót adta elő, a melynek hangjai között indult el a honvédeinkkel a vonat Regensburgba.

Itt a Regensburger Morgenblatt és a Regensburger Neueste Nachrichten a forrásaink. Ezek jelentéséből tudjuk meg, hogy mily leirhatatlan lelkesedéssel fogadták honvédszenekarunkat a regensburgiak. Érkező honvédeinket a ténparancsnok üdvözölte s a magyarokra háromszoros Hoch-ot kiáltott. Az

erkezői diadal és a siker nagyságáról szól az egyik lap jelentésének ama része, amely szerint a nagy Nounhausnál annyira tömve volt a hangverseny, mint még soha e hangversenyig. Egyenesen csodálatosnak mondja, amit Fricssy karnagy zenekarával produkált s beigazolnak mondja a jöveteleket megelőző nagy hírt. Minden szám hibátlan, gondos mind a kiválasztásban, mind pedig az előadásban. A Regensburger Morgenblatt a legszebb zenei torzának, Schubert Unvollendete szimfóniájának előadásából szövi az elismerés és dícséret koszorúját Fricssy karnagy és zenekarának hómoklára.

A magyar zenészműködés előadásában ez a lap is felmulhatatlannak és csodálatosnak mondja a budapesti honvédszenekarunkat. Kiemeli Berlioz Rákóczi induló átiratának előadását s a hangverseny ragyogó számának mondja Gounod bires melódiját J. S. Bach első preludiumja fölött. Megdicséri Arányi koncertmester hegédjátékát s a hárfaművészt.

Dicsővelgél övezte, s művészi erejűkben acélozottan, a nyert elismeréstől és dícsérettől duzzadó erővel telten jönnek honvédeink november első napjain Nürnbergbe. A fogadás itt ugyanabban az impozáns keretben folyt le, mint Münchenben és Regensburgban. A különbség csak az volt, hogy a fogadáson beláthatatlan tömegű embertábor vest rézét. Az óriási tér — amely a nürnbergi pályaudvar előtt elterült — erre különös alkalmat adott. Szinte családokozva nézi az ember a fotográfákat, amelyek a fogadtatás ünnepét megörökítik. Ember-ember hátán,

mint valami nagy, rendkívüli eseményről, amelynek jelentősége egy nemzet történetére hat ki. A tört jelentő paloták oronzatóról pedig nemzetiszínnel lódogóinkat lengeti az ősi szél. Az egész város ünnepi képet ölt — így várja neves honvédszenekarunk, elő- is háliáját fejezve ki, a nagy műveltséget, amellyel Nürnberg város polgárságát megtiszteli. — Sobrag főkonzal fogadta az érkező zenekart s a nürnbergi magyar kolónia elnöke, Körösy. Ott van a fogadásnál a város képvislete is.

Honvédeink a mesterdalnokok házában négy napig voltak. Ez idő alatt a Velodromban négy nagy hangverseny adott Fricssy zenekart. Ebben a tereben 5—8000 ember fér el s a hány hangversenyt adott honvédeink, az mindig zsulova volt. — Érdekes fokmérője ez annak a népszerűségnek, amelyet honvédszenekarunk szerzett a bajor földön tett körúttján.

A Nürnberger Zeitung und Korrespondent, a Fränkischer Kurier, Nürnberg hasábkot szentelték honvédszenekarunk hangversenyeinek. Komoly, tárgyilagos, nívó kritikákkal szólnak róla mindenütt, mint amely a dícséretes elismerésre joggal tart igényt. S a közvélemény harosnái nem hába zengik honvédszenekarunk diadalát. A zenekar minden tagját kiváló művészek deklarálják a nürnbergi zenekritikusok. A nürnbergi hangversenyeken Zimmermann Ilona, Gruder-Gerstner Augustus és a neves kamaranékes Pennarini Alajos szerepeltek a mieink mellett. E nagy nevek szerepe a műsorban a honvédszenekar művészi

kői szigort kellene alkalmaznia a kormánybiztosnak mindenki vel szemben, aki az élelmiszert gyalázatos úszora cőjából elrejtí.

De bárkivel is kivételt gyakorolni e tekintetben súlyos bűn volna. Egyenlő mértékben kell itt mérni az igazságot az ezertoldas birtokos és a kiscgazda, a nagy bank és a szatócs között.

És senkinek sem lesz joga hozzá, hogy a közállapotok javítása érdekében alkalmazott ilyen szigor ellen lázadozzon, mert ebben az élet-halálharcon katona és polgár egyaránt áll kell, hogy vessé magát egy egységes, igazságos vezetés rendszerének.

A Falurossza: március 16-án.

A Hadsegélyző nagybuzgalmu vezetője, Farkas Vilma uróhölgy a kanizsai háizerdek és a hadikórházi betegek és sebesültek hűsveti megajándékozására február 16-án a Polgári Egyletben nagyszabású művész-estélyt rendez. Ez alkalomán, remek szerepeltetésben, pazar díszletek mellett Tóth Edéné a halhatatlan Falurossza című népszimóné kerül színpadra. A pompás népszimónében az egyes szerepek a következők játszóik: Finom Rózi: Gayser esendőrőfőhadnagyné, Bákfi Teresi: Pongor Klára, Feleli Fás: Dr. Viola György credorón, Boriska: Mohl Gizella, Gonoszné: Hudy Aranka, Oszpóné: Mágics Etel, Tarisznyásné: Kovács Klára, Sulykóné: Mair Gráta, Falusi leánykák: Kriesch Mili, Bartá Rózsika,

Mágics Jolán, Pintér Iloná, Tóth Bözsi uróhölgyek. Gondör Sándor: Sáfány Iván főhadnagy, Gonosz Pista: Csarmasz hadnagy, Cseroberg Jóska: Kovács Zászlós, Jóska béres: Körmeny zászlós, Feleli Lajos: Tyrjung hadnagy, Olgány: Stern onkésné, Oszpó gazdamester: Frank főhadnagy, Kánya kántor: Andri János.

Hisszük, hogy e jótékonyúúú színelőadás szu-folt ház előtt fog lefolyni.

Hadirokkantak és hadiözvegék támogatása.

Zöldségmagvakat és háziállatokat beszerzésére segélyt kaphálnak.

Az Országos Hadigondozó Hivatal a hadirokkantak és hadiözvegék támogatására reális alapokon széleskörű intézkedéseket tett.

1. Minden hadirokkant és özveg, aki igazolja, hogy zöldség termelésére alkalmas földterület birtokol vagy bérel, avagy kiltássa van arra, hogy földuladonhoz, vagy bérlethez hozzájút és a zöldsegkeresethez ért, kérheti, hogy részére a szükséges zöldségmagvak természetben kiutaltassanak.

A zöldségmagvak 300 korona érték erejéig ingyenesen utaltatnak ki.

2. Csaldós, vagyonatlan, állandó lakóhellyel vagy legalább alkalmas istálló felettel rendelkező hadirokkantak és özvegék egy drb. egy éves üzőborjú beszerzésére 300 korona segélyt kérhetnek.

3. Csaldós, 3 holdnál nagyobb ingatlannal bíró, igazonó állattal nem rendelkező hadirokkantak és özvegék mustra katonái beszerzésére 300, kát

mustráló beszerzésére 500 korona segélyt kérhetnek.

4. Csaldós, vagyonatlan hadirokkantak és özvegék 2 drb. választott malac beszerzésére 100 koronra segélyt kérhetnek.

5. 10 évesnél fiatalabb gyermekkel bíró vagyonatlan rokkantak és özvegék egy drb fejőkecske beszerzésére 150 korona segélyt kérhetnek.

6. Csaldós, vagyonatlan, alkalmas helyiely bíró hadirokkantak és özvegék háziinyulak beszerzésére 200 korona segélyt kérhetnek.

7. Csaldós, vagyonatlan, hadirokkantak és özvegék liba, kacsa és csirke beszerzésére 300 korona segélyt kérhetnek.

Aki a segélyt engedély nélkül más círra használja fel, vagy a tenyésztés és eltelezés céljaira tett állatokat engedély nélkül eladja, a kapott segély visszafizetésére fog kötelezteni és minden későbbi vagy más természetű segélyre többé nem számíthat.

A segély iránti kérelem személyesen, élő szóval vagy írásban előterjeszhető, még pedig vagy közvetlenül az Országos Hadigondozó Hivatal mezőgazdasági osztályánál (Budapest, VI. Vilmos oszár-ut 37. sz.) vagy az Országos Hadigondozó bizottságnál helyben, ahol minden segélyt kérő hadirokkantak és özveg a fent említett igazolásokat is küldje be, vagy hozzá magával, mert a késrs így gyorsabban elintéztető.

Ünnepi szent beszéd a Felsőtemplomban.

Vasárnap, március 10-én délelőtől 11 órakor a Felsőtemplomban ünnepi szent beszéd lesz. Az ünnepi szent beszédet Dr. Ludács József főgimn. tanár, a jeles hitiszónok tartja. Utána ünnepélyes szent mise tartatik.

erőnek nagyságát mutatják, s annak méltányló elismerését.

S mert a reformátói négyzedszázad jubileumának ünnepén volt hangversenyük elsője Nürnbergben, azért hangversenyük honvédek az erős várunk nekünk az Isten — chorallissal nyitották meg. A magyar zeneművészetnek tetőre jutott ki a szereplés. Zimmermann Ilona zongorán Liszt Magyar rapszódiját játszotta, a zenekar pedig a C. moll, második rapszódját és Erkel Magyar ünnepi indulóját adta elő. A kritika szavai szerint zűgő, ferdetegűen zengett az óriási teremben — tetszés minden szám után. S a dagadó népszerűség mindig újabb és újabb diadalit volt maga után. Ugy az esti hangversenyek, mint a tizenéki a város egész közönségének osztatlan elismerését szerették meg művészeiknek. S nürnbergi vendégzereplésük a város valóságos ünnepévé lett, amelyről szenzációs híreket hoznak a lapok minden számban.

A nürnbergi harmadik hangverseny különösen érdekés volt. A Herkules terem ez alkalommal is tömve volt. — A bevezető szám Fricsay Richárd Alba magyar indulója volt, amely tempójával s változatos melódiájával szerzett diadalit szerzőjének. Erkel Rákóczy nyitánya, Fricsay Honvédszálás e. fan-taziája mind a nemzet zene érteljes bemutatói voltak. Erről a hangversenyről sem hiányzott Liszt Ferenc neve, akit első magyar rapszódijára képviselt.

Főközönlök Nürnbergben honvédeknekünk tiszteletére ebédet adott. — Talán ekkor fogamzott meg Fricsay Richárd lelkesben a Bayreuthba való zarandoklás gondolata, Wagner Richárd és Liszt Ferenc sirjához S a zenekar — bár nyolc nap óta folyton hangversenyzett — a legnagyobb örömmel vett részt a kirándulásban. A tóparancsnok külön engedélyével — mert Németországban e nélkül utazni nem lehet — külön kocsikkal utazott a zenekar Bayreuthba. Itt az állomáson egy cilindres ur fogadta a tiszta magyarsággal üdvözölte az érkezőket. Az udvözölő a Wagner család titkára volt,

Gianicelli, aki Magyarorszában több évig élt, mint kir. operaházi tag a zeneakadémiai tanár. Gianicelli tanár a zenekart a Wahnfried villába kálauolta, amelynek parkjában Wagner Siegfried feleségével s néhány ismerősével várta, Fricsay karnagy közölte néhány szóval, idejövételüknek célját, hogy kegyeltesse Wagner Richárd sirjánál leróják. E szavak után egyenesen Wagner sirjához mentek. Itt a zenekar félkörben felállott s eljátszotta a Himnuszot. — Mindez november 2-án, halottak napján történt. Hogy a kegyelet annál ünnepibb legyen, Fricsay karnagy a bayreuthi nagy mester sirját megkoszorúta egy gyönyörű beszéd kíséretében. Az érzés mélysége, a jövő zenéjének nagy mestere iránt érzett tisztelet és ősó látat szép szavakkal fűzte össze e beszédöt Fricsay Richárd; A zenekar e zarandoklása e beszédöt lett teljessé, befejezett s kegyeletteljes hódolatá, amelyet a magyar zenei kultúra nevében akartak /erolni a nagy mester sirjánál. S mert a hely művészi fontossága a szónokot meghihette, kollégáinak e a magyar zeneművészet nevében ez íhletőségnek és meghatottságának úgy adott kifejezést, hogy a sirt fedő köpely egy sarkát megesokolta s tisztelete, szeretete, kegyeltesse jelelt a sirt megkoszorúta. A jelenet a Wagner család tagjait s a zenészek legtöbbit könnyeik meghattotta. „S most harsanjon fel a magyarnak legszebb és legszentebb imádsága, amely e helyen még soha sem esendült. És ez, Te halhatatlan nagy lélek, ezen a szent, feledhetetlen halottak napján a mi szeretett és drága hazánk kegyeletteljes hódolatának udvölete legyen előttd” — fejezte be szavait Fricsay karnagy.

Az egész ünnep felolvasást Cosima asszony az ablakból nézte. Az ünnepet a Rákóczi induló zárta be. Ennek végétől Wagner Siegfried megengedte, hogy a zenekar minden tagja lépjen a sirtól egy borostyán levelet s egy ószi rózsat. Az ereklyéket mutatta meg ezután e ház ura honvédeknek, akit kibímszszel és szivarral vendégelt meg. Hogy a kegyeletos ünnepnek emlékeit megörökítsék a Wahnfried villa előtt a zenekart le is vették. Ennek fél-

körben felállított tagjai előtt H Wagner Siegfried és felesége, Gianicelli tanár, Fricsay karnagy és Balzsa főhadnagy, a kísérs list.

Még a Festspielhaus megtekintése volt bátra. Ide Gianicelli titkár kálauzotta ki a zenekart. A Festspielhaus előtt is készült emlékének egy felvétel a zenekarról. Miután itt mindent megtekintettek, a Szózatot eljátszották, gyorsan az állomásra mentek ki. Az idő rövidsége miatt Liszt Ferenc sirjához a távol fekvő temetőbe nem tudtak kimeni honvédekünk.

Igy végződött a bayreuthi kirándulás. A zenekar Bayreuthból Nürnbergbe tért vissza. Erdekes itt megjegyeztünk, hogy a bayreuthi felvétel eseket Nürnbergben este már városzerte árulták.

Nürnbergből honvédeknekünk még egy kirándulást tett a szomszédos élenkörfalunál Fürth városba, ahol egy hangversenyt adott szufolt teremben. Innen visszajövet a magyar konzulatus vezetése mellett Nürnberg nevezetösségét szemlélték meg művészeink. A város műenikei közül a zenetörténeti nevezetösség Katharinenkirche rugadta meg a honvédek figyelmét, mert a nürnbergi mesterdalnokok néhány századdal előbb itt tartották versenyüket. S hogy a Herkules teremből kiszorult nép is élvezze zenekarunk játékát, a Goldene (schöne) Brunnen előtt — a csu-ives Liebfrauenkirche előterén — utolsó nap tizenét adtak. A nagy térer, a rongteng ember szufolva szorongott s a legnagyobb eszdben hallgatta a hangverseny számait. A műsor számait kizárólag magyar zeneszerzők műveiből állították össze. A magyar zenének ily nagyszerű bemutatását egyik nürnbergi lap kifogásolja is, mint egyoldalusságot, mert ök Wagner műveit szivesebben látták volna itt-ott, mint a tolytonos magyar zenét.

Nürnberg ut Wahnburg volt honvédeknekünk diadalának szünete, ahol egy hangversenyt adtak Innen Passauba mentek. A passauai fogadtatás és vendégzereplést érdekesen írja le a Passauer Zeitung. Als gesellschaftliches, Künstlerisches und nationales Ereignis wird das getrige Konzert in

Az 1918. évi termés felosztása.

A kormány egy új tervezet kidolgozásán fáradozik most, mellyel az országnak kenyérmagvakkal való ellátását a jövőre néve egyszerűsíteni és biztonságosabb alapszakra fektetni szándékozik.

A tervezet szerint előre meg lesz állapítva a magyar, osztrák és német birodalom ösziállatainak és hadsergeinek kenyérmag szükséglete egy évre. — Ugyanezek meg lesz állapítva mind a három birodalomnak kenyérmagval elvetett földterületek mennyisége. Árástól pedig a közlemezési kormánybiztosok által kirendelt közvegek fogják megállapítani a nyert termés mennyiségét.

A 3 birodalomban nyert öszi-termésből aztán arányos elosztás fog következni.

Minden termelő köteles lesz a megállapított termésből arányosan rész kivett részt a kormány által megjelölt helyre beszozáltatni. A beszozáltatandó köteles részén felüli termékkel aztán szabadon fog rendelkezni.

Ily módon akarja a kormány elsősorban az ország népének kenyérmag szükségletét egy évre feltölténi biztosítani, másodsorban pedig a legális kereskedelmet rendez jogába visszahelyezni.

A rekvirálás, amely sok kellemetlenséget és zaklatást okozott sokszor olyanoknak is, akik arra nem szolgáltattak okot ezzel teljesen megegyezik, mert a termés beszerzése közszolgáltatás formájában és módjára fog eszközöltetni.

A lakosság pedig — biztos tudatban annak, hogy feltölténi szükséglete egy termő évre államilag biztosítva van, nem fog oly vehemensen igyekezni kerülni uton minden ár megadása mellett magának kenyérmagvakat beszerezni és így a szabad kereske-

starker Ecipnerung bleiben — mondja többek között a lap zenei kritikusa. A hangverseny színtere a városi színház volt. Ugyanitt ünnepeket a honvédszenekart fogadása alkalmával. Ekkor az üdvözlő beszédet Wolf Örnagy tartotta, aki a 'jóléti életben bíró. — Ebben a beszédben a szónok történelmi visszapillantást vetett a magyarok és bajorok multjára. Innen indult ki a magyaroknak a keresztény hitre való térése s innen ment Erzsébet királyné — aki a magyarok szeretett királynéja s anyja volt, mondá a szónok — utolsó útjára. Az üdvözlésnek még két ünnepe beszéd hangzott el s ezek mindgyike a szövetséges magyar testvéreké tette.

A zenekar Passauból Augsburgba ment. Augsburgba menet Münchenben a pálya udvaron a zenekart ismét megvendégelték s gróf Thurn követ, gróf Britschger követvási tanácsos, báró Ramberg főköznagy és Dr. Horváth kereskedelmi attasé s gróf Curten a zenekarral Augsburgba utaztak.

Augsburg volt az utolsó állomás. A felkészés a fogadásnál leirhatatlan volt. A vonat e té rologott be, s az esti homály miszticizmus nagyban emelte a fogadás nagyszerűségét. Az entuziaszmus leirhatatlan, amely a nagy tömeget elitölte. Fokozott mértékben ismétlődött meg mindaz, amit előbb hónapjeink fogadásáról elmondottunk. A dagadó hírnév mindig újabb nimbust font köréjük s ez a fogadás pompáját emelte.

Tözfűtési diadalnál fejezték be egyetlen hangversenyüket. Oszatlan elismerés, abszolút dicsőret koszorúza ismét jöttek.

E hangverseny honvédszenekarunk németországi körútjának méltó befejezése volt.

Innen hazra jöttek. Diadalnál vázlatos történelmet e pár sorban foglaltam össze, nehogy Frisay Richard zeneikulturának külföldön való bemutatása és megismertetése körül kifogást érdemelje a feloldás avarja. Valóban nemzetel misztist teljesített e körúton, ezért állunk meg előtte a dicsőret és elismerés szavával.

(Vége)

delen számára a gazdákna! megmaradt mennyiség normális árak mellett fog a piacra kerülni.

HIREK.

A polgármester és a háború.

Tollamra veszem a polgármestert és háborús szerepéről írok ide néhány sort. Nem érdektelen ez. Személye benne áll a közrétika szavának tüzeben s minden eseményről beszélgetésben van. Nyugodtan lehet az mondani, hogy soha melegebb s kritikusabb időben állást nem viselt ember, mint dr. Sabaján a polgármesterséget. Az érdekek csaknem végtelen láncolatban fonódnak össze mindenütt. A háború egészen más viszonyokat teremtett az életben. S ha most ez élet számításába bárhol is beleyenül a hatóság — az odium ennek első tisztviselőjére, a polgármesterre száll s aztán mindent tőle kívánnak, pedig számára s munkakerejében megtögyött tisztviselői karral egyetemben ember fölötti munkát végez. S aztán a szociális munkásság, amely elől szintén nem zárkozik el. Sőt számos intézkedésére kellene rámutatnunk e téren. Legutóbbi rendelete a hatósági építóműhelyről valóban fontos intézkedés. Ami másból bevált — nálunk sikeresen fog eredményezni.

Üdvözlőjük ez elhatározásért a derék polgármestert Csak mielőbb valósítsa is meg, amit ígért. Sok a szarnokunk maup, akik mindannyian életünk törnek. Ha egyet sikerül letörni az ő segítségével és elhatározásával — sokan áldják azok közül, akik eddig talán személyes okokból ellene szóltak.

Skorpió.

A Délzalai Segélyegyletnek közgyűlése.

Vasárnap d. e. fél 14 órakor tartotta meg közgyűlést saját helyiségében a Délzalai Takarékpénztár egyesült „Önszervező Szövetkezet”, melyen a részvényesek szép számban vettek részt. Eperjes Gábor igazg. elnök üdvözlővált a megjelenteket megállapította, hogy a közgyűlés az alapszabályok szerint lett egybehívva és miután határozatköpes, azt megnyitotta. A jegyzőkönyv felolvastá Knausz László könyvvivót, annak hitelesítésére Arnuh Sándor és Kollarits Boldizsár részvényesek körte fel a közgyűlés hozzájárulásával. A tárgysorozat első pontja az igazgatósági jelentés volt, melyet egyhangulag elfogadtak, ugyancsak elfogadták a zárszámadást és vagyonszámot és a felmentvényt a számadóknak megadták. A felgyelő-bizottsági tagságról lemondott Strem Tivadar részvényesnek, aki 23 éven át buzgó tagja volt a felgyelő-bizottságnak és lemondását visszavonni hajlandó nem volt, működésért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Hivatalos lapul 1918. évre a Zalat jelentette ki. A választások körülven sorra, a kiléplő igazg. tagok újból megválasztattak, míg a felgyelő-bizottságba új tagul Frank Manó választották ki, a szavazatszedő bizottság elnöke Dr. Bród Tivadar, tagjai Fischel Lajos és Bader József voltak. A választásokkal a tárgysorozat kimerítésén elnök megköszönte a megjelentek érdeklődését és a közgyűlést berekesztette.

A gazdák tavaszi vetőmagszükségletének borszerzése.

Tudvalegő dolog, hogy a mult évi szárazság következtében a tavaszi gabonafélék, mint árpa, zab oly szűk hozamuk voltak, hogy a hozam még az ideai tavaszi vetőmagszükségletét sem fedezheti.

Nehogy a gazdák vetőmag nélkül maradjának, városunk nemestelők Polgármestere már r. g. ebban intézkedett aszánt, hogy a földművelésügyi miniszter utján tavaszi vetőmaggal elláttassanak, ami valószínű a közel jövőben meg is történik.

— Egy jó házból való leány azonnal felvették Ifj. Wajdits József könyvnyomtatásba.

Tűzeljünk féval!

Zalavármegye Alispánjának 36860/1917. számú rendelete folytán a közönséget a következőkre figyelemzetem:

A hazai széntermelés egyre csökken, a külföldi szénbehozatal pedig távolról sem éri el azt a mennyiséget, mely a kormányok megállapodása szerint Magyarország részére szállítandó volna. A közforgalmu vasutak és az elsőrendű fontosságú üzemek szén szükséglete jelentősen nagyobb, mint mekkora a háború előtti években volt és ezek részére szükséges számennyiség is csak nagy nehézségek árán fedezhető. Mintán nincs kilátás arra, hogy a szén szükséglete kielégíthető legyen, gondoskodni kell, hogy ott ahol csak lehet fáyval pótolják a hiányzó szén.

Nagykanizsán, 1918. évi március hó 4-én.
DR. SABAJÁN GYULA s. k., polgármester.

— A HADSEGÉLYŰZŐ által szombaton a hó 16-án rendezett jótékonycélú színelőadását mindenki nézze meg.

Hogyan élnek Berlinben.

Berlinben minden személy kap hetenként jegyre: 1950 g. kenyéret (nem egészen két kilót), lehdrt listát egyáltalán nem kapható, de 400 g. kenyérbegy ellenében 200 g. lisztet lehet kapni, azután kap mindenki hetenként 5 font burgonyát, hetenként 250 g. vágis nyeged kilogramm húst, 30 g. vajot, 50 g. margarint és 14 napoként háromnegyed font cukrot. Ebből tartják fenn magukat a berliniek. — Hihetetlennek tetszik, hogy a jó táplálkozáshoz szokott brandenburgi faj oly kevés táplálékkal beldesse. Érdeklődtek, hogy vajon kaphatók-e ott a fentiekben kivelt jegy nélkül különféle konzervek, gyümölcsök, halfélék, anélkül Berlinben békédobben mindig rengeteg mennyiségű voltak felhalmozva, mire azt a felvilágosítást kaptuk, hogy egy élelmiszeres kereskedés kirakatában több élelmiszert látható, mint amennyit egész Berlinben jegy nélkül beszerezni lehetséges volna.

A Szarmany-estén feldíszített szavcsokorok:

A harctóló 20. honv. gy.-ezred tisztikara és legénysége 1000 Koronát, Frank és Tára 200 K. Köveskálta község körjegyzősége által küldött, mint Török Margit és Pilsler Anna gyűjtése 130-62 K. Bosnyák Géza, Vindlavay Sándor, Bugoch Aladár, Hirschlér család Alsódombor, Somogyi Gyuláné, újpesti Elek Ernő, Zerkovits Lajos, Dr. Hajdu Gyula, Sölley Teresi, Kéri Jenő, Inkey Kálmáné Bigyke, nagykanizsai Takarékpénztár r. t., Délzalai Takarékpénztár r. t., Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Néptakarékpénztár Nagykanizsa, Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár, Nagykanizsai Bankgyűléslet r. t. 100—100 K., Hirschlér Elek Alsódombor, Sebestény Géza Gelse 60—60 K. Kolbenschlag Béla, Dr. Rott Nándor Veszprém, Dr. Simon György Veszprém, Füss Nándor Alcsendva, Milényi Gyula, Ifj. Thassy Imre Rájki, Kohn Sándor Pacsa, Bognerieder József, Berényi Elek, Singer József, Stern Sándor, Gross Ferenc Sáne, Rosenfeld Adolt Fiai, Breier Izidor és neje, Fischer és Bader, Szily Kálmáné 60—60 K. Radó Arthur és Gyula 40 K., Mesterich Aladár Csáktörtény, Dr. Darányi Ignác Budapest, Dr. Neumann Aladár, Dr. Lőke Emil, Strem Tivadar és neje, Kunst ezredes 12—12 K., Csóthy Géza Munkácsuz, Böhm Ignác, Schultzeisz gy. tábornok, Skublich Lenke Zalaegerszeg, Müller N., Hirschlér Sándor, N. N., Knorzter György. Bölecsky Benő, Weisz Dező Szentmiklós, Wallies és Deutesch, Gózyon István Zalaegerszeg, Mihoffler Ödon, Lajpczig Antal, Grunthud Andor, Heltai József, Keész Józsefné, Dr. Balla János, Berényi Árpád, Dr. Goda Lipót, Gellichek Renato 10—10 K., Szabó István 9 Kor, Dr. Schwarz Károly, N. N. Budapest 7—7 Korona, Vellák János és K., Szabó István Kiskisványa, szabadkai 6. ercedbeli tiszt, Fabrick Károly 3—3 K., Wahry Hugó, N. N. 2—2 K., mely kegyes adományokért hálás köszönetet fejezi ki a Hadségelyűző.

IRODALOM.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga írta: *Dr. Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulsága olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudósának szüksége része. A mű ára 4 korona. Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti haviapont (szerkesztői Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális kép-ek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 15 kor. Mutatványszámlát kézzelgéggel köld a kiadóhivatal.

— **Vasárnapi Ujság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre tíz korona, „Világ-krónika” val együtt tizenkét kor. Megrendelhet a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Magyar Szinpad.** Budapest egyetemi színházi és zenéi napilapja, az Erényi Nándor szerkesztésében megjelenő Magyar Szinpad teljesen új formában, pompás aktuális művészi rajzokkal országos nevű kiváló írók közreműködésével jelenik meg és napról-napra a színház, zene kardiéi és mozi világából való érdekes közleményeken friss híreken és pikáns pletykákon kívül külön foglalkozik a vidék színházi és művészi híreivel is. — Eddig számba Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Nagy

Andor, Porzolt Kálmán” és mások írtak cikketek, belső munkatársai a többi közt Harasnyi Zolt, Rutkay György és Oserna Andor, Nagy Endre saját rajzaival tarkított cikksorozatot kezdett benne a vidéki színházi fureasságokról. A Magyar Szinpad előfizetési ára egy évadra 28 kor., egy hónapra 3 kor. A kiadóhivatal Budapest VIII. Róka Szilárd-utca 18. Kivánatra egy hélig ingyen köld mutatványszámot.

A világháború

minden mozzanatáról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 28 korona.

Félévre 14 K. — f.

Negyedévre 4 K. 70 f.

Egy hónapra 4 K. 70 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,

VII. Rákóczi ut 54 szám

„BERLIN”

Nagymozgó Nagykanizsán,

Erzsébet tér Szarvas-Szálloda.

Az ujonnan átalakított modern nagyteremben

mindennap tartatik előadás

hol mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb s legválogatottabb műsorra talál a t. közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű, legújabb s legremekesebb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort sem a budapesti, sem a bécsi nagymozgóknak sem lehet látni. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb s legértékesebb moziműsört mntatja be, finom művészi ízléssel összeállítva. Azonkívül, hogy az előadásokat minél kellemesebb és élvezetesebb tegye kitűnő zenéről is gondoskodott. — A művészi színvonalon álló zenét egy elsőrendű zongoraművész szolgáltatja. Minden harmadik nap új remek műsor. A „BERLIN” nagymozgó színház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. Előadások hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap fél 3, 5, 7 és 9 órakor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását és az előadáson való pontos megjelenését tisztelettel kéri

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hangszereket és jó huzóharmonikákat

I-sőrendű minőséget ajánlok a legolcsóbb árért.

Továbbá: Hegedűk, citorák, rézfuvóhangszerek, fuvolák, klarinettek, dobok, cimbalmok, beszélőgépek és lemezek nagy választékban kaphatók

Ifj. Wajdits József

hangszerkereskedésében.

NAGYKANI ZSÁN, DEÁK-TÉR 1. SZÁM.

Mindenféle hangszerek javításra elfogadtatnak.

Nyomatott a lapkiadónos Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1
Telefon: 192. — Hirdetések díjszabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Feladó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona. Ad. Hírad. —
Egyen szám ára 30 Hírad.

Lloyd George.

Pöfeszkedve ül-e most a londoni palotában Lloyd George ur, a mindenható miniszterelnök? Kerek arcán ott van-e a meglegedés mosolya? Átfüti-e roskadozó testét az a győzelmé mámor, mellyel annyi időn keresztül szuggerrálni tudta hasztalan vérző szövetségeseit?

A nagy vészragu imperiálizmust: pénzéhes világhatalmat lehelő palotában megtanult-e végre gondolkodni Albion kegyetlen zsarnoka? Gótszerű íróasztala fölé hajolva eltöpreng-e a legujabb idők eseményei felett? Rideg és embertelen szívűbe költözött-e már be egy parányi emberszeret?

Szeretnők látni ezt a mániákus államférfut, amint szivarfüstjébe bánulva elmereng s az illanó füst felhőkben tovaszállani látja gögös terveit. Vagy — amint színes ceruzával térképére hajolva törli el a diadalmas reménységgel meghuzott uj hátrákat... Hiba csuszolt a számításába. A nagy pók hiába szötte a grandiózus hálót: lassan-lassan elpattan annak egy-egy szála s minden szállal a reménységnek s a

győzelemnek ereje omlik el. Hol van Oroszország, amely Angliáért először rohant a tűzbe? A tűz őt emészt, őt-magát gyújtotta fel: mint egy óriási fákla ég az egykori nagy birodalom s Angliának ezt a belső tüzet eloltania már nem volt elég ereje, sem elé; ravaszága. Ez a szál elszakadt végérvényesen.

Látja-e ezt az angol államférfu? s látja-e, hogy Románia, melynek ortvátadásától annyi sikert reméltek, a békekötés küszöbén áll? Hiába nyujtja ki hosszú lábalt az angol pók-ember, ezt megakadályozni nem tudja már. Romániát is elvesztették visszavonhatatlanul.

S az óriási háló, melyet a központi hatalmak köré font az entente pók, egyre lazul, egyre gyengül. Szerbia és Montenegró már ugys csak hángszerhorodók az ellenségek hatalmi koncertben. Nem számítanak, instrumentumaikat elszedték fölük idejekorán. De már unják a bögőhordozói állapotot. Szeretnének ők is otthon lenni s meglélni a saját hazájukat. Minden jel arra mutat, hogy már nagyon is keresik azt az ösvényt, mely visszavezeti őket tűzhelyeik mellé.

Lloyd George bizonyára tudja ezt. Jobban tudja, mint bárki más. Tudja, hogy ezek kiesnek az entente gyűrűvé kovácsolt szövetségéből, semmi sem akadályozhatja meg az általános békekötést. A háboru egyik kemény diója feltörve: a Balkán megoldva akkor s nem kell tekintettel lenni a végső nagy alkudozásnál erre, a dolagra, melyben a központi hatalmak fait accomplit teremtettek.

Husparányok a vendéglőkben.

A nap nem tud olyan gyorsan felmászni a horizontról, mint amily szédületes gyorsasággal emelkedtek a vendéglőkben a hús és ételárak a velők a többi ételnekkel árai.

Ez még mind megjárna tán, his ezen emelés egyútt az adagok is né szugorodnának össze ugyanarra, hogy a vendéglőkre utalt legény emberek a koplálástól valószággal előretelenedt múmiákká szugorodnak össze, amikor a vendéglők felhíva, duzzadt aranyokkal látvákta, három a háboru után nyugalombanvalónak a legedesebb álmaid s ópitik a legideálisabb tervekkel a jövőre, melynek boldog pereit a mai kiszipolyozott s lasoványodott, vendéglő kosztan élő szerencsétlenek fogják majdan leginkább irigyelni.

Adakozunk a Hadségelyzőnek.

Megjöttek a színészek !!

— Életrékp. —

Írta: ZOMBORY GYULA.

Vadkertben már hetek óta várták a színtársulatot A „littkár” hetekkel az előtt felszedte a „bérlet-pénzt” 12 „válogatot” előadásra, melyek magukban foglalták a főváros valamennyi kiseprűzött darabját, a „Kikapós patikárus”-tól kezdve a „Hálókosok ellen-örög-ig” Szóval: pikantéria volt kilátásban elég, hogy Vadkert intelligenciájának szöts még az álmai is csupa hánykolódásból álltak; ahog tudták fekezni magukat, hogy eddig bökés tárgy éltükben valami világra szóló bulodot el ne kövessenek. Vártak.

Egyszer aztán megjött a stúrgöny, még pedig egyenesen Mátészalkáról, hogy:

„Társulat holnap ott”.

Mátészalkán, igazgató.

A stúrgöny a doktorhoz jött, mint aki a fővárosban eltöltött idő alatt leginkább hozzáadott a művészethez s aki — ennél hogy nélen ember volt, leginkább akarta magát hivatalra Tháls papjainak s papjainak egy puhapárnás szentot eszközölni. Ezt meg is igérte Repkényinek, a társulat titkárnak, aki bérletgyűjtéskor abban a szerencsében részesült, hogy a doktor vendégül látta, (igaz, hogy csak a diványon, vankóul egy hányabörös lábúszakó juttatta a lírai szerelmes lttkárnak, takaróul pedig egy vöröspilus ablakdraperia szolgált.)

Mikor a stúrgöny megjött, a doktor kezében a dokumentális lappal, rögtön nyakába vette a falut, (mondjuk várost) s csak egy brevi manu az ablakon kiabálta be az uri házakba: „holnap jönnek!” Hogy kik? senki sem kérdezte, hiszen valamennyinek a 6 forintos bérlete fűzte gondolatait az érkezőkhöz. Telát jönnék...

A patikárusné még az utcára is kiszaladt s kitérte magának, hogy a primadonnát okvetlen hozzá szállásolják, mely a városban közalmsert énekhangjával gyakorlatonzi akar a primadonnával, a társulat csalogányával, hogy az így szerzett gyakorlatával majdan jótékony műkedvelői előadásokon érvényesülhessen.

Mindenki örült, mindenki éljenzett, és söha annyá hamis trilla nem hangzott ott Vadkertben, szobákban, tornácok, udvaron, kertekben, mint ezen előző napon. Szerinte előre köjelegtek a kiznap hátsáiban.

Másnap a színészek csakugyan megérkeztek. Megérkezett a művészi gárda nagy oldás szekerében. Főrltük, nők, ládák, utkosarak, dobozok halomra hányva a hosszú nyujtóra érezettl szekerükön.

Amint az első szekér mőnkü nagy ládákkal csak tetején néhány férfi és nővel bekanyargott a főutócsra, egyseriben talpon volt egész Vadkert. A városnézők irnok, végrehajó, de még maga a jegyző is a vendégül elő siettek (a „tillmadár” élé), hogy lássák ennek a nomád népnek a bevonulását. Tanító, tanítókiasszony, kántor, ovodásné, a postás-

kiasszony, az állatorvos feleségét, a református pap, a patikárus segéd principálsnéjával, a borbély szüta segédjével, a pók, három előadó leányával, a zenes felkésos (aki fűttában az utcán vette fel a kabátját), mind öda gyülekeztek a kenőz lobogtatásul fogadták az érkezőket. (A művészkísécsónak nem lésén zsenkedője, a dohányszerzőjét lobogtatta.)

Utolsóinak érkezett az úraság lovászmestere, aki valamikor a königgráci tatárfutás alkalmával katonai volt, consequenter lovagias szellemű, azon ruhában esápra ütettet egy hordó sört, habzó poharakat osztott szét az egybegyűlt intelligenciának s pohár emelésével üdvözölték a szekérről lemászó zenésit. Csakhamar a művész urak és hölgyek kezében is ott lett a habzó sárga ital, melyet csak már a kántor osztogatott szét, nagy becsületében észre sem vért, hogy a pohos sugónak három krigitt nyomott a markát, aki hazafias kötelességgel markolta meg mind a hátrónak a fűtét és díszetét legyen érte, három hájtára; be is kebelezte a három krigitt tartalmát.

A szekerek lassu tempóval egymásután érkeztek a állítottak be a „Gilli madár” udvarára, hol a vendéglős kézdöröslve számították, hogy 16 csapás dőben (nyonylen voltak Tháls papjai s papjái), 16 pórkölt esté, hozzá kétszerannyi szétel kenyér a talán egy kis borócska is, a tervezett 12 előadás ideje alatt. mégis csak hoz egy kis fogalmat. Hát meg az előadások után ott maradt vendégparag!...

Reményteljesen mosolygott hozzá

A szekereken a következő rendben helyezked-

Vérzoatarban.

Agyu bõmbõl eg seng ..
 Hellenõ csala ..
 Golyõ síni, lég reng:
 „Ejjen a basa!”
 Fõs haldírássatán
 Zudul elõre
 Lelkesen batran
 A hegylelõre
 Egy elõsõ, ifju
 Kis magyar csapat
 Hekés útekek vad
 Gyora kise alatt ..
 Fenn gépmadr repül,
 A sor meginog
 Bõrsõlmasan együl
 Imaba szõlök,
 Fül hátál az ellen ..
 „Futk, utána!”
 A magyar nem retten,
 Nem lehet gyõva!” ..
 Hídlõ pár a sorból,
 Hevesebb marad,
 Társa kõnyg csordul,
 Huskaful ragad ..

tek a társulat tagjai: Az elõ székérén az igazgató últ felelõségével s egy vézna szeplõs kisasszonnyal (ez volt a szende), mely egy hosszú nyurga fiatal emberrel, kinek pepia nadrágból kismungó rékony lábcsárai a nagy vörös ládáról egész a felhagóg nyultak. Daruvári Árpádnak a hõs szoralmesnek mutatkozott be, mikor egy zökkenéssel lenu volt a földön, míg a szendét az igazgató Zányi Margitnak nevezte. Mind a ketõt azon helyen meg is õljenetzte a jék, meg a borboly is tapsoltak is hozzá, mint valami jól sikerült jelenetnek.

A második kocsin hárman ültek, négy ládával vegyes, nevezetesen: az énekes primadonna Völgyi Birike, egy kis gömbölyt tömzsiõg, széles rõzssagán szalaggal állához kötött nagy pamella kalap alatt. Mellette Sõlyomvárné a tragikán, egy szõrnyen csontos hölgy, aki bizonyos büszkeséggel szokta emlegetni, hogy neve már az „úttörõk” sorában ott volt. A harmadik a vodvill szerepeket exakvató bari-tonónékes Ozanyuga Pista, azzal az elõtte járó hírel, hogy Sárospatakon két asztaltársaságot ívott le az asztal aljág, egy este maga ellenben teljesen jözanul ment a „Gólyába” reggelizni s a pincérhez az volt az elsõ sava: „Egy liter vöröset!”

A harmadik kocsin jött az apaszinõs Hõroskó bícsi, örökké elmaradhatatlan fekete szemhõgõvel, melyet azóta visel az õreg, mióta egy csomó elherdált bérletpénzért a deroveskõi szolgabíró megkürre-
 tálta; továbbá Szokolay, a komicus, hitelstársával Szokolayné Rozsamáti Mili komicánõval, kinek narancssárga teveszõr sáljához olyan jól festett az s zõrnõységes pipos pünkõsdõ rõzsaocok, melyet ugyancsak meg kell fognia, hogy vele együtt le ne hõmpolygjon a nagy eszmadialádáról.

(Vége kör.)

Vágya, õli kpi
 Alfõs ellenét,
 Bosszual lelési
 Bosszucselel.
 Kisd s ha cõgeler majd
 A gyilkos csala,
 Pomlokán babérol,
 Gyõzõc jön .. haza ..
 Nagykanizsa Nemelli Lajos
 c. é. mk.

Március 15

Deris fõnnyel esillant fel a nap, majd elborulva borzongató hideg szelet hozott estõre kelve. Mintha csak a már rögmúlt kínos nagy napok fel-felõsálát akarta volna illusztrálni.

Utcaink külsõ képe alig áruka el, hogy a nagy nemzeti õnnep õfordulója volt: itt ott lengett egy-egy nemzeti lobogó.

Az emberiség fáradt, kimerült, lelke nem tud hervolni, bilinesekbe verte s lelkét a kenyer gond, a megélhetés sziphusi nehézségei.

Az ifjúság, az örökké deris s lelkesedni tudó fiatalok azonban áldozott március idõsánák s az õsszes tanítézetek megülték a magyar nemzet újjászületésének emez örök emlékkõ napját.

Az elemi és polgári iskolák õnnepélyes istentiszteleten, majd iskolai õnnepség keretében adóztak a nap emlékének, a kereskedelmi iskolák az imate-
 rumban a sõgimnázium pedig a város tanácsstermében tartott õnnepség keretében rótták le emlékezését a nagy eseményeivel szemben, oly megzõpõ oly precizen betanult és elõadott mûsorról hogy a jelen volt s a társadalom minden rétegét képviselõ nagy számú hallgatóság nem gyõzött a taposkál elõgõ leoldozni.

Különösen ki kell emelnünk azonban Hucht-hausen Lajos VIII. o. t. fõtanács elõadott szép beszédét. A Sauermann Ferenc, Domlák Gyula, Mathea Károly által kísért s Kopári József VIII. o. tanuló által elõadott bájosan szép Rákóczi zászlaja címû melodrámat s az õnnepséget bezáró Rákóczi indulót, melyek az õnnepségek mind ki emelkedõ pontjai az egész mûsorról feledhetetlen kedves emlékeket hagytak a jelenlõrök lelkében, diadrettel emlékez-
 ven az õnnepséget rendezõ és elõkészítõ tanári kar nemcs érakkal bíró kiváló tagjairól.

Ugron kinevezése erdélyi királyi biztossá megtörtént.

A hivatalos lap mai száma közli a következõ királyi kéziratot:

Kedves Dr. Ugron! Magya miniszterelnõkõm elõterjesztésére ont a habõru érintett erdélyi gazdasági és társadalmi viszonyok helyrehozatalára és irányítására királyi biztossámmal cenzell kinevezem.

Kelt Badenben 1918. õvi március 6-án.

Károly s. k. Wekerle Sándor s. k.

Nagykanizsai krõzusok.

Most õléseik az adókvetõ biztosság, mely a hadijerésedõkat var hivatra kivetni. Eddigcél több mint 150 polgár hadijerésedõ lett megállapítva, akiknek neveivel a jõtõkönség terén alig vagy egyáltalán nem is találkoztunk.

A husvétli országosvásár,

mely általánosan nagy hétfõn szokott megtartatni ez évben a nagy hétfõre esõ õnnep miatt nagy kedden fog meg tartatni.

HIREK

József napja.

Városunk védelõszentjének búcsunapja a jövõ hét keddjére esik, amikor a kath. hívõk õnnepi díszit õlve járulnak az Ur elõ kõnyörgõseikkel. Készszeresen indokolt ez a mai nehéz napokban, amikor az egész világ valóságos örületben gyilkolja, pusztítja egymást, kivétõzve minden emberi nemesebb érzésbõl, az állatoknál alacsonyabbá aljasodva, bosszuvágyától sarkalva eszevesztetten ront egymásra s glóriát von a tömeggyilkosok fejé, jõb, pusztítva, rabolva, könnyárban fõzõdve léleg a diadalért, feledve, hogy amit nem kívánsz magadnak, te is tédd azt másnak.

Vajha a jövõ reánk következõ tavasz meghozná jóményeink mekkáját s elkövetkeznek a mindnyájunkra nézve áldások, epedve várt megõctést hozó hõke s leszáradnának a kõnyvek alléjját mondva õrvendbõtenek a béke hajnalának.

Kinevezés.

Mint illetékes helyrõl értesültünk, a vallás és közoktatásügyi miniszter Kuglner, Tárr Piroksa gelsei és Nagy Irénke helybeli helyettes tanítõt, a nagykanizsai áll. elemi népiskolákhoz tanítónõkké kinevezte.

Az új tanerõk már rég óta kedves ismerõsei a kanizsa tanítõtestületnek, különösen Nagy Irénke Nagy Lajos helybeli tanító bájos leánya. A tanítõtestület tagjai mindkettõjüket a legzõvelyesebben fogadják a testület kebelébe s a kiket mi is szõvelyesen advõlünk.

A fiatalokorak erkõlcsi romlása ellen.

Pest vármegye kõzgyõlésén annak idején panaszos felszólalások hangzottak el a fiatalokorak és gyermekek egyre terjedõ erkõlcsi züllésérõl. Dr. Fataj Tibor fõispán azóta a pesti-nygyei fõszázvelelõkkel együtt szabályrendelet-tervezetet készített, amelyet a mult napokban az állandó választmány elfogadott. A szabályrendeletnek egyik fõelve a megelőzõ intézkedés. Hogy a fiatalokorak és gyermekek egyre terjedõ züllését megakadályozzák, a szabályrendelet a tizenhat évõl fiatalabbak védelmét mondja ki a szeszital, dohányzás, mozi, erkõletelen olvasmány stb. egyrészt, és erkõletontó hatás ellen. Szõgorna büntetõst szab a szabályrendelet akár a szülõkre, akár az õtletulajdonosokra, ha a fiatalokoraknak módot nyujtanak a titkos dolgokhoz való hozzáférésre. Az ellenõrzést elsõsorban a szülõkre bizza a szabályrendelet, azután pedig a gyermekvédõ biztosságokra, amely õtletbõlki férfiakból és nõkbõl alakulnak s a kõzigazgatási hatóságok támogatásával rõszesülnek, de különben a gyánhatóság hatásköré nem érínek. Ezek a gyermekvédõ biztosságok õgylnek fel a szabályrendelet intézkedéseinek a megtartására s az elõforduló szabálytalanságokról tudomást adnak a kõzigazgatási hatóságnak vagy adott esetben jelentést tesznek a fiatalokorak bíróságának. Egyszersmind joggal bírnak arra, hogy megintsák és dorgátsák a kiskorú bñnoskõk és figyelmeztessék a szülõket. A szabályrendelet nemcsak a megyei kõzgyõlés elõ kerül.

Katonalõállomány tavaszi munkák végzésére.

Serényi Béla grõf földmûvelõségi miniszter értesítette az alsópánokat és a tvh. jv. városok polgármestereit, mint a gazdasági munkabiztosságok elnökét, hogy a hadügyi és honvédelmi miniszter intõzkedett, hogy a tavaszi gazdasági munkák végzõ-

sére az egyes póttésztől katonai lovak bizonytalan időre a leltársághoz képest mind nagyobb számban adásunk ki a gazdáknak. Az átengedhető lovak száma az állomásparancsnokok közik a munka-biztonságnak. Az igénylők tehát a törvényhatósági gazdasági munkabiztoságnak terjesztendők elő. A lovak csak olyan körzetbe adhatók ki, amely az illető póttésztől legfeljebb négy nabi járása van. Az ilyen célra kiadott lovakat vasúton szállítani semmi külön-mények között sem lehet. A lovak átjelzéséről és ellátásáról a gazdák kötelesek gondoskodni.

A kiadott lovak kizárólag a tavaszi gazdasági munkák céljaira használhatók, ellenkező esetben a lovakat azonnal bevonják.

Zsarolnak a kofák.

Hova-tova a termelők teljesen eltűnnek a piacunkról s helyüket teljesen a kofák hadserege fogja elfoglalni, hogy az amugy is kiszípolozott s minden oldalról kizsarló közönség zsebet teljesen kizsákmányolja.

Helyén vatának találunk, ha néha-néha a rendőrhatalóság egy kissé beállítana e manipulációkba s a visszaélőket a piacról kiiltatná.

A házasságon kívül született gyermekekről.

Berlin város közigazmási hivatalának működése már legkezelebb fontos rendelkezésről bővíti. Amikor 1912. április elején ez intézmény a Berlinben született törvénytelen gyermekekre életbe lépett, eskis a 6-ik év befejezéséig szükséges feljegyzésre gondoltak. A községi hatóságok határozati megállapították, hogy e korhatár elérése után a gyermekek a város gyámsága alá elbocsátandók és további gondozásuk az egyes gyánok feladatkörébe utaltatik. A tanács azonban időközben felismerte, hogy a közigazmási hivatal kiterjesztése a 21-ik életév betöltéséig kívánatos és így értelemben hozott határozatot a képviselő-testület elé terjesztette jóváhagyás végett. Németország többi nagyvárosa már csaknem mind a közigazmások a 14-ik életévig való kiterjesztése mellett döntöttek. Sőt több nagyvárosban, mint Lipszékben, Drezdában, Darmstadtban, Eberfeldben a házasságon kívül született gyermekek betöltött 21 éves korig állanak a közigazmási hivatal felügyelete alatt.

Hatósági engedély nélkül nem lehet márhát vásárolni.

Lehorgasztott fővel s megnyúlt-orrjal vették a kúpecek tudomásul a most életbe lépett rendeletet, mely szerint márhát csak hatósági engedéllyel szabad vásárolni azoknak is, akik igazolt mézárások és husvágók. Tudják, hogy a rendeletet is átláthatják a gaz spekulánsok, azonban a requirálás annak is majd elejét fogja venni, melyet a földművelésügyi miniszter már is tizenhárom vármegyére elrendelt.

Megbizatások

Városi képviselőtestületi tagságra, mint helyettesek a következők nyertek erre az évre megbizatást: Eisinger Henrikntől dr. Friedl Ödön, Dobrovits Domotornótól Dobrovits Milán, özv. Wagner Károlyntól Unger Ulmann Elek, Sommer Sándorától Barta Lajos, az Izr. Hítközsegtől dr. Neumann Ede, özv. Grünhut Henrikntől Kadány Jenő s Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól Forlath Artur, a Délaljai Takarékpénztártól Reinitz József.

Katonai szabadságok meghosszabbítása.

A hadügyi miniszterium a kétségek eloszátására hivatalosan a következőket közli:

A napilapok után annak idején közhírré tett 14 napi szabadsághosszabbítás a hadrakel sorozatnál szabadságok részére csak a hadrakel sorozatba tartozó személyekre vonatkozott akiknek szabadsága március 10-án, vagy annél korábbi napon jár le. Mindazonra, akiknek szabadsága március 10-ike után jár le, e rendelkezés nem vonatkozik.

A hadiárva díjtalan gyógykezelése.

A balatonudvari gyógyszanatóriumban kétszáz hadiárva nyerhet ingyenes gyógykezelést. A jelenleg üresen álló helyekre a felvételi körvnyet bányamehenésen a Zsófia Gyermekszanatórium Egyesületéhez Stáhy-utca 15.) kell benyújtani. A körvny mellett, (igazolni kell hivatalosan a pályázó hadiárva voltát továbbá orvosi bizonyítványt kell mellékelni arról, hogy a pályázónak csakugyan szüksége van sanatóriumi kezelésre. Az orvosi bizonyítványt mintja az egyesülettel díjtalan beszerezhető. A sanatóriumban elhelyezett nyercó gyermekeknek és azok kísérőinek utazása díjmentes.

Aki önmagának rekrivál.

Városszerte szájról-szájra jár, hogy a helybeli rekriváló biztosok egyike az általa összegyűjtött e legzárított terményekből lakására is szállított, hogy azt ott saját céljaira felhasználja.

Nem áll módunkban a dolgot után kutatni, de mintenesetre helyén való volna, ha ez egyben a hatóság a nyomozást elrendelné s itt ha a dolgot a valóságnak megfelel az illető példátlan megfenyítendő.

Nem lesz általános rekriválás.

Illetéketlen egyének mintegy rühkirájként terjesztik uton-uttfélen a nagyközönség körében, hogy a kormány elrendelte az általános rekriválást, melynek folyamán házról-házra járva mindenkinet akár ruha — akár élelmiszert vagy egyéb házasságségleti felszerelést elrekriválják.

Megnyugtatlans közlünk, hogy mind ez most koholmány, mert efféle rekriválás elrendelve egyáltalán nincsen. Csúpnán ártatlan észjárásról van szó, melyet mindenki maga fog kiállítani s amely tán éppen azért történik, hogy meggyőződést szerzessék, miben szenved az ország lakossága legnagyobb szükség.

Felhívás a hadifogolytartó gazdákhöz.

A törvényhatósági gazdasági munkabizottság mellő beosztott ügyeletes tiszt iradhelyisége s kezelő személyzete oly tetemes személyi és dologi kiadásokat igényelnek, hogy azok fedezéséről külön kell gondoskodni, annyiival is inkább, mert a vármegyey háztartási alap költségvetésében e címen mi sem áll rendelkezésre.

Ennélfogva a törvényhatósági gazdasági munkabizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy minden egyes munkaadónál már meglévő és a jövőben kiutalandó hadifogoly után kezelési költség címén 1918. évre 2 koronát azed be.

Ennélfogva a fenti rendelet értelmében felhívom a hadifogolytartó gazdákat, munkaadókat, hogy hadifoglyok után a fent előírt két koronát Banekovich János foglyonylvtartóntól (I. em. II. ajtó) folyó hó 20-án d. e. 10 órakor annál is inkább fizessék be, mert eldöntésben hadifoglyakkal azonnal el fognak véteni.

Nagykanizsán, 1918. évi március hó 15.

Dr. Sabján Gyula s k. polgármester.

Minden földmunkást köteleznek a mezey munkára.

Zalaegerszegről közlik velünk: A földművelésügyi miniszter rendeletét intézkelt a vármegyeyhez, melyben felsorolja a mezey munkások biztosítására szükséges teendőket. A miniszter hangsúlyozza, hogy az országban nem szabad megmunkáltatni földnek maradjon és az ajszámuk kivételével felhasználni az ad arra, hogy a mezeygazdasági munkások elvégzésére felhasználhasson mindenkit, aki otthon van. Részletesen intézkedik a rendelet arról, hogy kell a rendelkezésre álló munkaelet felhasználni és hangsúlyozza, hogy el hadrakeltek kellő mu-

kaerő nélkül visszamarad, esaltdtására az olyan munkásokra, melyre munkakezelésükre e kábirók sokra kell tekintettel lenni, akik földjék művelésénél segítségre szorultak. A közey kiengesztelésnél tekintettel kell arra lenni, hogy mindenki elvégzése a legrovidebb idő alatt saját gazdasági munkáját, az azonban nem, hogy a munka szándékos elhastásával zírban is kivonhassa magát a köztetelenség teljesítése alól. A munkakezelőket a fölmenteket sorából kell kijelölni. Általában az a vezető felgató, hogy a kevésbbé fontos és később is pótolható munkák elhagyásával, minden, kisebb és nagy gazdaságban csak azokat a munkákat végezzék el, melyek a termésköszítésére és betakarítására érdekében mulhatatlannak szükséges.

Nagykanizsa város közegészségügye februárban.

Dr. Rátz Kálmán városi tisztvisorának Nagykanizsa város február városi közegészségi állapotáról szóló jelentése az alábbiakat tartalmazza: A felöltök közegészségi állapota kedvező volt, körjelég nem észleltetett, s megbetegedések száma esékély volt, a halálozásokat leginkább idült szervi betegségek okozták. A gyermekek közegészségi állapota eléggé kedvező volt, leginkább a légző szervek hurutos betegségei uralkodtak. A hevény fertőző betegségek esékentek. A hallozási arány igen esékély. Járványos és fertőző betegségeknél mindössze 11 esete fordult elő a múlt hónapban Nagykanizsán és pedig tifusz 2, difteritis 1, vörheny 7 és gyermekágyi íás 1 esetben. Sülyös sártes, ongyilkosság és emélekor egyetlen esetben sem fordult elő. Február hónap során Nagykanizsán összesen 29 halálesetet volt a pedig az alábbi halálhokokkal: agzkori végkimerülés 9, tüdőállalásuk 2, vörheny 1, fánggöcs 2, tüdőgümőkör 6, szervi szívzav 2, vélelelettel gyengesség 1, gégékör 1, agybántalom 1, szájdaganat 1, viákor 1, vérmérgezés 1, megdégés 1 esetben. Halva született 1 fiú és 1 leánymagzat.

Szabadságokja a 49-51 éves népfelkölöket.

Ö Felsége március 13-án Badenben kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelte, hogy az 1867-68-69. születési évfolyamokba tartozó népfelkölösi szolgálatra bevont és ugyanezen évfolyambeli népfelkölökre kötelezettek szabadságoltassanak, amennyiben maguk nem kérelmezik a katonai szolgálatban való megmaradásukat. A rendelet szerint a szabadságoltások a következő sorrendben fognak megtörténni: Az 1867-belieket március 15-étől május végéig, az 1868-belieket június 1-étől szeptember 15-éig, végül az 1869-belieket szeptember 16-ától december 31-éig fogják szabadságotlani. A rendelet rövid idő alatt tudomására fog jutni az illetékes katonai parancsnokoknak.

Hazabocsátják a 47-48 éves népfelkölöket is.

Bécs, márc. 14. A pártelnekek pánteki értekezletén Landwehr miniszter kijelentette, hogy a 49-50-51 éveseken kívül a 47-48 éveseket is elbocsátják a katonai szolgálatból még pedig az év folyamán. Az elbocsátás azon mértékben fog megtörténni, amint Orszországból a foglyok visszakérnek és bevonulnak.

Betörés az Erzsébet-téren.

Tegnap éjjel a Szarvas-szálló melletti Ffrtrafikban betörök garzálódoktat, akik ezer korona értékű cigarettá-hüvelyt; szopokát, gyufát, stb. vittek el. A betörök a trafikot teljesen fölölták. Bizonyára dohánymot keresek, de egy szálát se találtak. Tekintettel arra, hogy a város legforgalmasabb helyén az üzlet-negyedben állandóan immár a betörések s a rendőrség esékély létszámával fogva — képtelen a közbiztonság fenntartására az illetékes hadonosok helsen tennék, ha tartékot fogveször őrizésére köztetelégben fölörököt tartának.

IRODALOM.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga Irtá: *Dr. Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulása olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem jelentős mozzanatainak ismerete minden kultürember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerk.: Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot meglegyen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 16/c. — Előfizetési ár félévre 16 kor. Mutatványzámat készsággal küld a kiadóhivatal.

— „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre tíz korona. „Világ-krónika” val együtt tizenkét kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— *Magyar Szinpad.* Budapest egyetlen színházi és szociális napilapja, az Erényi Nándor szerkesztésében megjelenő Magyar Szinpad teljesen új formában, pompás aktuális művészeti rajzokkal országos nevű kiváló írók közreműködésével jelenik meg és napról-napra a színház, szene köré és mozi világából való érdekes közleményekkel friss hírekkel és pikáns pletykákkal kívül foglalkozik a vidék színházi és művészeti híreivel is. — Eddig számszámba Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Nagy

Endre, Porzolt Kálmán és mások írtak cikkeket, belső munkáiról a többi közt Harasznyi Zsolt, Rutkay György és Csörna Andor, Nagy Endre saját rajzaival tarkított cikksorozatot kezdett benne a vidék színházi furcsaságokról. A Magyar Szinpad előfizetési ára egy évre 28 kor., egy hónapra 3 kor. A kiadóhivatal Budapest VIII. Róka Szilárd-utca 18. Kívánatra egy hélig ingyen küld mutatványzámat.

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	80 korona.
Félévre	38
Negyedévre	14 k. 1 f.
Egy hónapra	4 k. 70 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII., Rákóczi ut 54. szám

„BERLIN”

Nagymozgó Nagykanizsán, Erzsébet tér Szarvas-Szálloda.

Az ujonnan átalakított modern nagytermében mindennap tartatik előadás.

hol mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb a legválogatottabb műsorra talál a t. közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű, legújabb s legremekebb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort sem a budapesti, sem a bécsi nagymozgóban sem lehet látni. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb s legérdekesebb moziműsort mutatja be, finom művészi ízléssel összeállítva. Azonkívül, hogy az előadásokat minél kellemesebb és élvezetesebb tegye kitűnő zenéről is gondoskodott. — A művészi színvonalon álló zenét egy elsőrendű zongoraművész szolgáltatja. Minden harmadik nap új remek műsor. A „BERLIN” nagymozgó színház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. Előadások hétköznap 5, 7 és 9 órakor Vasár- és ünnepnap fél 3, 5, 7 és 9 órakor. A m. tisztelt közönség szives pártfogását és az előadásban való pontosságát megjelensét tisztelettel kéri

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hangszereket és jó huzóharmonikákat

I-sőrendű minőséget ajánlok a legolcsóbb árért.

Továbbá: Hegedűk, citorák, rézfuvóhangszerek, fuvolák, klarinettek, dobok, cimbalmok, beszélőgépek és lemezek nagy választékban kaphatók

Ifj. Wajdits József

hangszerkereskedésében,

NAGYKANI ZSÁN, DEÁK-TÉR 1. SZÁM.

Mindenféle hangszerek javításra elfogadtatnak.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Daoktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjöttenek hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 pengő, fél évre 5 pengő, negyed évre 3 pengő, 50 fillér.
Egyes-éves ára 20 fillér.

A német kormány a születések csökkenése ellen.

A német birodalmi kormány nemrégiben két törvényjavaslatot terjesztett a birodalmi gyűlés elé, amelyek a venerás betegek leküzdését és a születések mesterséges csökkentésének megakadályozását célozzák. A közös indokolás rámutat a születések csökkenésének veszedelmére, ami erkölcsi, szociális és gazdasági okokra vezetendő vissza. A születések csökkenése tehát nem akadályozható meg csupán törvényes rendelkezésekkel, hanem mindenekelőtt szükség van az erkölcsi felfogások befolyásolására, ugyanakkor lehetőleg meg kellene szüntetni, vagy legalább enyhíteni azokat a gazdasági nehézségeket, amelyek a nagyobb gyermekszámmal függnek össze. Maga a kormány is rámutat arra, hogy ebben az irányban nagyszabású és sokoldalú munkát kell végezni. E messzenyúló szociális és gazdasági rendszabályoktól függetlenül, amelyek részben csak a háború után rendezhetők, a kormány már most fokozatosan meg akarja tenni azokat az intézkedéseket, amelyek egészségügyi téren elkerülhetetlenül szükségesek. Ez intézkedések kezdetét alkotja a most beterjesztett két javaslat.

Az első javaslat a venerás betegségekkel való tudatos megfertőzést vétségnek minősíti, amely három évig terjedhető szabadságvesztéssel büntethető. Büntetés alá esik a venerás betegségeknek kuruizsliók által való iparszerű kezelése is, azonkívül tilos venerás betegségek gyógyítása, vagy enyhítése céljából szerek, tárgyakat, vagy kezelési eljárásokat hirdetni, dicsérni, vagy nyilvánosan kiállítani. Külön rendelkezések gondoskodnak a rendőri felügyelet alatt álló nők kötelező gyógykezeléséről.

A születések csökkenése ellen készült törvényjavaslat felhatalmazza szövetségi-nácsot, hogy oly szerek és tárgyakat iparszerű előállítását, eladását és behozatálát tiltassa, amelyek a fogamzás megakadályozásának és a terhesség megszakadásának céljait szolgálják.

Az ily szereknek és tárgyaknak eladása érdekében tűzött iparszerű propaganda is tilos. A törvényjavaslat értelme-
n kivételesen állapíthatók meg oly szerekre és tárgyakra, amelyek a venerás betegségek elleni védekezésre alkalmasak.

A két törvényjavaslat indokolása a javaslat beható ismertetésén kívül számos statisztikai adatokat is tartalmaz, még pedig úgy a születések csökkenéséről, mint a nemi betegségek valószínű terjedelméről.

BUGSCH ALADÁR, huszasaink vitéz ezredparancsnokát Ófelsége, a legfőbb hadúr a másodosztályú Vaskorona renddel tüntette ki. A kitüntetést a napokban tudtuk meg, amikor a Rendelési Közlöny arról a kitüntetések sorában csaknem első helyen emlékezett meg. Ennyi a számára igazság, amely biztosít örömet kell mindama szűles körben, ahol *Bugsch Aladár* tisztele és ragaszkodás öveit. Néhány percre megállunk e kitüntetés előtt, mert ennek nagy érdemsorozata az előzménye a háború kezdete óta. E legújabb kitüntetést ugyan a januári Piave mentén vívott harcok szereztek meg a huszas ezredparancsnoknak, de a magas kitüntetésnek a multon sarkallik a lényege. *Bugsch* alezredes lovag Sypniewsky tábornok örökét amikor átvette már a harmadosztályú Vaskorona rend lovagja volt. Először jött hamarosan a katonai érdemekesezt. Mint katoná, a kötelességteljesítés örök mintaképe. A háború kezdete óta állandóan a fronton van. Egyszer megebeestül. 1915. májusában vette át az ezredparancsnokságot. Ez az idő a huszasok háborús történetében szempontyos. Ide fordódik a boguszlávi diadal emléke. Mit jelentett ez a diadal az 1915. évi háború történetében, fontosságát alig írhatjuk le. A legfőbb elismerés nem is késett a diadal nyomában. Hamarosan a Lipótrend lovagja lesz. Azóta közel másfél éve előbbi érdemeit újabb sikerekkel tevéteje. S most ez újabb kitüntetés beszédes emléke *Bugsch Aladár* katonai s parancsnoki értékének. S mert a huszas ezred városunk szívéhez nőtt, az ezredparancsnokának e kitüntetése alkalmasabb az üdvözlők sorától a város képviselőtestülete sem tarthatja magát távol.

Megjöttek a színészek!!

— Életrkép. —

Irta: ZOMBORY GYULA.

II.

Velük jött még a másodnépesedő, egy kis oskisszemű zsidókissasszony. Révész Erna, lábamál pedig az örökké intrikázó intrikus Maglódy, aki, hogy degradált pozícióját némileg kárpótolja, megegyeztet a kis szubretnek, hogy sárnya cipő lábait a vállára helyezhesse. Egyuttal árnyat is kapott a pozitívumra a nyári nap heve ellen. Az kell hinnünk gyönyörteljes árnyék volt ez neki.

Még egy-két virulni akaró s már elvirult hölgy, néhány u. n. ráadás fiatalember, mind megannyi reménydus zsenije a késő jövőknek, gubbasztó a ládák tetéjén, kasban, kocsi oldalán, ki ahol ellelyezkedhetett e ezzel a trupp létszáma körülbelül kiegészítve áll ellőttnék.

A kocsiok egymásután, szép sorban mind ott álltak még a nagyfogadó előtt, ahol majdn Thália oltára épüldendő lesz, sörös hordókon, koporsóknak tartogatól rezerv asztalos deszkákon! A férfiak fiatalos rézte leugrált a kocsiokról, a podográs öregekbe lemászták, a nőket ellenben udvarias karok le-emelték a primitív ülésekről s megindít a karaván befelé, az ivón keresztül az étterembe, karöltve a hölgyekkel. Egy 30–50 év közötti hölgy, aki kö-

lönben eodamenyecskéket szokott játszani, a református pap karján haladva, ki is jelentette, hogy ilyen boldog soha nem volt még életében.

— Kik ezek? — kérdezte egy iddogáló bus magyar, amint a színésznőpet álltpegni látta az ivón.

— Ezek a német napzámósi — magyarázta a kántor a kérdézősködőnek.

— No hát, én nem annak nekik napzámót — replikázott a magyar; — hiszen nem dologra teremtette ezeket az Isten — s nézte, amint Rózsamál nama székével végiglejtett a műköti nagy piszkos ivószobában.

A teremben ezalatt készült a céco, terítés a villaszeggelhez, melyet in corpore Vadkert intelligenciája rendelt a művészet apostolainak.

„Vas gut und theuer!“ — kiabált az állatorvos, mellesleg azonban kiugrott a konyhába, hogy „semitit mást, mint pirított borjúmájat“ az is jó lesz ennek az éhes népségnek.

A hölgyek lerakták uti ruháikat: kendők, kalapok fogásra kerültek, a férfiak zsebkendőikkel végigporították egymást, a felső kabát gondja egyiket sem bántotta, azokat a matedszalkai vendéglős raktározta el sörök, borok árában s a jó Isten a megmondhatója, mikor kerül elszámolásra a dolog! Talán soha.

Behozták a pirított májat, még pedig három hatalmas peccsenyész tálon, burgonyapírral körözve.

— Hurrá! — kiáltott a vodvillát utvesztől bevárgott egy korsó sör, melyt a református pap éppen akkor töltött ki magának.

Letelepedtek. Rangfokozat szerint, melyre éppen úgy vigyáz a szándé népség, akár csak egy udvari ebéd összejáratására s udvarmester. S minden színésznő után egy lokális mütatól foglalt helyet, fedeztetel az éres zsebt apostolok mellett.

A tálatat megrepetálták; miközben ürültek a boros üvegek s a sörös kancsóok. Ürültek, mert „nélki nincs művészet, nincs lelkesedés, nincs barátság, semmi sincs, még hazafii lelkesedés sincs“.

A harmadik fogás borjúmájnál szőléra emelkedett a vőreghajtó, a vőre: borral leltitván sörös poharárt, imogy nyújtotta szőléra hajtait:

„Az hiszem, hogy egész Vadkert érzelmeit tolmácsolom, amikor poharárt ragadok a kezembe. (Éljen!) A mire régóta szívóbb lélekből áhítottunk, itt van előrtök. (Most előlotta a borral tett krigit. Itt vannak, megérkeztek. Kik érkeztek meg? A deszka világ munkásai. (Egy hang: az ácsok!) Eljöttek, hogy szívök lelkük virágát beültessék a miénkbe. Mert tele vannak virággal, a művészet virágait, melyet mi vagyunk hivatva öntözni, locsolni. (Locsoljuk! kiáltotta a sugó s elvette a jegyző elől a tele üveget.) Locsoljuk hangzott egyzserre s a hosszu asztalról izben elindult minden megtáható lé, csupán az éres üvegek maradtak ott, ridegen meredve a

Az adatok többnyire csak a békeévekre vonatkoznak, pedig a születések csökkenésének és a venerás betegségekre fenyegető jelenségei a háború alatt lényegesen emelkedtek.

A születések csökkenésére a következő számok jellemzők: 1841—1845-ben 1000 lakosra átlag 36·7 élveszületett esett, 1876—1880-ban e szám 39·2-re emelkedett, aztán állandóan lepadt egészen 27·5-re 1913-ban és 26·8-ra 1914-ben. Ha a béke éveiben ennek ellenére mégis jelentékeny születési felesleg volt, ez csakis a halálórási számok csökkenésének tulajdonítandó, amelyek 1871—75-ben pro mille 28·2-et tettek ki és 1913-ban 15·0-re szorították le. A legnagyobb születési felesleg volt ezer emberre 14·7, még pedig az 1896—1900-ig terjedő időszakban, amely arányszám 1913-ban 12·7-re csökkent.

Az indokolás az élveszülettek és születési felesleg számát nemzetközi összehasonlításban is beállítja. Ha az élveszülettek számát minden országban az 1881—1890-ig terjedő időszakban 100-al vesszük, úgy minden országra nézve, Románia kivételével, a születések csökkenése mutatkozik, de Németország e tekintetben csaknem a legalacsonyabb helyre kerül. Hogy Németország e számítás mellett a születési feleslegnél még aránylag magas helyet foglal el, ez csakis az egészségügyi haladásnak, a leszorított halálórási számnak köszönhető.

Ha a születések számát és a születési

felesleget az illető országokban 1881—1890-ben 100-nak vesszük, a következőképp alakul:

Ország	Születések száma	Halálórási szám
Németország	74·7	106·0
Ausztria	78·4	111·0
Magyarország	78·4	73·3
Olaszország	83·9	120·6
Svájc	82·6	121·9
Franciaország	78·7	56·6
Anglia	73·5	76·1
Belgium	—	—
Németalföld	82·2	119·7
Dánia	80·9	97·8
Svédország	79·7	79·9
Norvégia	81·8	87·0
Oroszország	85·5	112·1
Finnország	83·4	99·5
Szerbia	—	—
Románia	101·7	115·1
Bulgária	—	—
Spanyolország	83·5	—

A venerás betegségekre Németországban való elterjedéséről nincsenek biztos adatok, mert sem a birodalomban, sem a szövetséges államokban e betegségeket illetőleg bejelentési kötelezettség nem áll fenn. Csak becslésszerű adatok pl. a kórházakban ápolat venerás betegek alapján vagy az ujoncozásnál betegnek talált férfiak alapján közölhetők. Így pl. 1899-ben a porosz statisztikai hivatal a Poroszországban egy évben előfordult venerás megbetegedések számát legalább 500.000-re vagyis a lakosság 100 lakosa közül 1·45 százalékra becsülte. Az ujoncozásnál a venerás beteg ujoncok száma 1901—

1910-ben ezer közül 7·0—7·9 közt változott.

A nemi betegségek nagy gazdasági és népegészségügyi veszedelme nemcsak abban van, hogy a megbetegedetteknek ár, hanem abban is, hogy sok házasságot megsemmisít, a hitveseket megfertőzi és számtalan szerencsétlen gyermeknek kell lakolnia az apák bűnéért.

A kétértörvényjavaslatot a birodalomgyűlés első olvasásában már elfogadta és aztán előzetes tárgyalás végett a népegyespolitikai bizottsághoz utasította.

A népkönyha jubileuma.

— Egymilliődtven ezer ebéd. —

Nagykanizsa, márc. 16.

Az imádság élvezet a menyország fele útjára. A bőjtől a kapujáig vezet, de az alaminza az, mely a mennyek kapuját megnyitja előtéd. A mohamedánok profétájának Mohamednek tanítása ez. Nem tudom miért fogta meg ez a tanítás a lelkeket annyira, de úgy vagyok vele, hogy az embert ott kezdem becsalni, ahol a jótékonyága megnyilatkozik. Ennél nemesebb emberi yonást nem ismerek. Pedig akinél ez az erényleki tulajdonság, sőt lelki szűkség, bizonyára nem a menyországba való bekvínakozás kedvéért teszi, de hogy ott van megérdemelt helye, ahol az emberiség legjobbjai vannak akár ezen, akár a másvilágon, az bizonyos.

Hanem más céloz van mint a jótékonyágról elmélkedni, hiszen a megtetsesült jótékonyaságként hajták át, a Népkönyhát akarom megátogatni. Kötelezőségeket tartom megköszönni a Népkönyha vezetésének, hogy iskolánknak annyi szegényről gondoskodik évről-évre. Hát elmentem: Dál felé, mikor már ott ültek az én rongyosaim, dűseim a terített

füstös plafon felé. Igen, locsoljuk a pártolás éltető harmatával, folytatta a szónok. (Ez kell nekünk! ordította a direktor.) Mert, ha nem locsoljuk, egyik hervadtabb lesz, mint a másik, (e most végignézt a tablódi primapersonáin, a fentebb ülő élemedettebb hölgyeken.)

A komikáné, a tragikáné iszettek mozogtak székeiken, a széplő naiva pedig lopva lehajolt, mintha valamit lejtett volna s karminos rongyát futásban végigdörzsölte sápadt arcán.

Uraim! a szónok indítványozom, hogy fogadjuk testvérként ezeket, hogy is mondjam, ezeket a hányt vetett nyomorultakat, dicső pályájuk vértannit, akiknek se országuk, se hazájuk...

— Kinek nincs hazája?! — kiáltotta a hosszú lábú hősszerelmes, hát ez a haza nem a mi hazánk is?!

— Nem úgy értem — igazította ki a végrehajtó; úgy értem, hogy nincs hol a fejetelek lehajlani. Ma itt, holnap ott, mint a gazdátlan kóbor kutya.

— Kikérjük magunknak — tiltakozott az intrikus.

— Igen is, kikérjük, — tetézte a vodvillista. Vagyok olyan ur, mint az ur; az ur is ma itt, holnap ott, ma itt szedi el a szegény emberek alól a párnát, holnap ott, ma itt leítált, holnap ott, végre aztán agyonütik valahol, mint a kutyát.

No, no, urak, — szólta bele a református pap, kicsit tulhajtják a dolgot. Nem úgy volt az érve. Csupa jókamarú proszopopeja akart lenni az egész.

Prosopopeja ide prosopopeja oda — itélkezett az orvos — mire való volt a dolognak erre az oldalára térni, vagy hagyta volna Kubicza az az idővölzést másvalakire, aki vigább tönusből tudta volna megereztenni a dikiót.

— Aki számár, ne akarjon lenni ló — szólott az uradalmi ispán.

— Számár? számár az ur! — ordította a végrehajtó s az űres söröspohár replőre készült, ha a jegyző nem nyul az asztal másik oldaláról és hatalmába nem keríti az izmos billikomot.

— Félreértettek — reperálta ki szavait a tősztozó — nem volt ódom sérteni senkit, s hogy erősebben találtam színeim kifejezőseimet, tulajdonítsák az urak annak, hogy már egész délelőt itunk annak az örömére, hogy Thália papjai és papgazaadasszonyai.

— Marha! — ordított a sugó.

— Szentelen! sipiotta Rózsamál Mili a komikáné, aki szörnyen talávia érezte magát, mert hogy éppen madárházasságban dídegett ezal a már talát hetedik férjével Szakolczay komikussal.

— Ki kell dobni! — hangzott fel itt is, anott is a hosszú asztalnál s mire tősztozó ur ügyeit rendezhette volna, azon vette észre magát, hogy három-négy fiatal színész felnyalabolta s vitték könnyűkorpás szakként kifelé s minden tektória nélkül kidobták az udvara.

Az udvaron a vendégfős kutyái körülfigyelték a prédára kidobott végrehajtót; egyik a görökiát, másik a nadrágját szedte le róla, mire az kiabálni, ordítani kezdett; a lánmára kifutottak a konyhából,

szolgáló, szakácsné, hetes, tizfigóval, seprűvel, södrőfával ottótek verték a kutyákat, amiből a végrehajtónak is jutott jócskán: a borzostó sívalkodásra kirohant a dekórus társaság is s a nagy chaosban a jegyzőeség megsejzolta Ernát, a kis zsidó csarfanót, minek látára az intrikus galléron fogta a vakmerő szeladont, ez annak hosszu loknis hajába markolt s egy pillanat alatt a földön lempergett mind a kettő, utána az állatorvos, hogy védelmezze a lianotáriust, a színészek pedig az intrikus pártjára álltak, már csupán exoffo is, mert a rendező megmenetéseéről volt szó s lett olyan kalamajka, hogy Vadkerten olyant még nem pipáltak sem a mai, sem a mult században.

Igy végződött a színészfogadás, melynek az lett a vége aztán, hogy a társulat azon módon, ahogy idejöttek, el is utazott menten, s utat vettek egyenesen Sándorfalvának, ahonnan az a hír terjengőzött éppen akkor, hogy olyan bőséges dinnyetermés ott be, hogy ingyen adják boldognak, boldogulannak, csak legyen aki megegye.

A dinnyéből vetett reménységgel utazott hát új otthonába a tarka barka cigány nép s külfönte variációkban a vadkerti drámát.

— Nem dráma volt az — jegyzé meg busan a vodvillista, hanem szomorujáték.

— Szomorujáték?

Az, mert ott maradt az a tömötelen vörös bor, felett és sóhajtott nagyot.

A kocskis pedig csak döcögtek, döcögtek tovább.

szegények. Éppen akkor találták fel nekik a jó meleg krumpli svest. Az egyik nagyon éhes lehetett, mert még bele sem kóstolt ételbe, már az mondta: „Kérek még egy kisit.” „Kapsz fiám.” Ezt már Nagykanizsa szive: Vidor Samuné nemesszű uraságon mondta, miközben könyvek jelentek meg szorosan. Hej most nagyon gyakori ezred a könyv a szemében. Hát még akinek értelme egy egész élet keserő tapasztalatai táplálják! Talán azzal is jobb lenne eseti a falat az én diákjainknak, hogy engem megpillantottak. Iték! Illedelmese, boldogan, jól állott szűz szobában.

Ezt csak a szegény, az éhes, a szennyes zúgokban összezsúrolt ember tudja kellőleg méltányolni, hogy mit tesz az. Meg talán mély fantáziával megáldott poéta.

Már nem egyszer tisztelegtem, Vidor [Samuné] urná, a Népkyhaya ennék előtt működése színterén és valahányszor ott jelenlétében, mindannyiszor ott találtam segítőtársakul Klein István urnót, aki szelíd tekintetével sürgölődik az asszék körül; mindig ott volt Révész Lajosné urná aki az elnökkel együtt a legbübb bevásárlója a Népkyhának és akinék gazdasági tevékenysége gondoskodik, hogy a fazekak úresen ne maradjanak; sohasem bílyozott Reichenfeld Gyuláné urná, aki minden éhes gyermeket névszerint szől, máz, annyiszor nyújtotta oda barátságos tekintettel és kézzel a kenyéret a belépő vendégeknek. Szinte azt hittem csak az új vállalkon nyugszkénnek az egyesületnek terhes munkaköre. De Vidoré elnöknek felvilágosított, hogy akiket ő megkért napibiztosoknál; azok rendszeren el is jönnek, hogy segítőkzenek a munkában.

Amint tudjuk a háborut a fronton és a front mögött viseljük. A fronton küdő csapataink hősiességéről naponként beszámólnak a híradások, de a front mögötti küzdelemről gyakran hallgat a krónika. Pedig ha olyan Vidor Samuné-szerű hadvezérek nem volnák és az itthon maradt szegény [nép] között, és ha olyan lelkes, fáradhatatlan táborokba nem volna, mint az említett és hasonló helyégek, akkor talán fel se vehetnék a küzdelemet vagy legalább hamarsan beletáradnának itthon is, külön is. A legnagyobb elismerés a legmélyebb tisztelet illeti meg azokat, akik jótékonyasággal meg hontanyai kötelességből így szolgálják hazájukat.

Márc 16-án, a nemzeti ünnep miatt, kevesebben érkeztek ott, mint máskor. Csak úgy köztársan. Márkor 3-400-ra megy a népkyhái vendégek száma. November 19-től kezdve körülbelül 40 ezer adag ételt szolgáltatott neki a Népkyhaya. Honnan veszi hozzá a rengeteg pénzt? A tagok összesen mintegy 960 K-át fizetik be; a város — szintén restellen kiírni — 1000, azaz egyezer koronával segíti a szegények ebédjét. Hanem vannak még szívek, akik az éhezokróli meg nem feledkeznek.

Vannak, akik pénzt és természetesen ajándékokat; de azért nem nagy az adalozók mennyisége. Pedig honfiamain! Ez nem alszimena, ez honpolgári kötelesség. Adjátok, adjátok, amit lehet adni! Mikor a természetek elfogytak 80 kiló kell egy ebédre való babra; ha hulléva van 10 kiló kell a zöldségre; mert sok az éhes és nagy a drágaság. Most már nagyra t mindenből kifogyott az egyesület; naturalizálék is, pénzbeli is Március 18-án aztán bezarultak a Népkyhaya vendégszerető, Adáson szobái Hol várja szegényeinket a párolgó ebéd? Mi lesz az éhezokróli? Igaz, hogy visszárdások is vannak; hogy olyanok is bejártak enni, akiknek otthon is meg volt a megélhetésük; de azért szegény volt az valamennyi és hány a kenyéretlen ezek között. Aki az erdők madarait táplálja, majd nem hagyja éhen veszni ezeket se.

Talán mégis harminceszáz fejezi be a Népkyhaya működését. Harminc esztendővel ezélt hozta

létre Vidoré urná akadályt nem ismerő buzgóssága ezt az adáson egyesületet. Azért mondom akadályt nem ismerő buzgóssága, mert bizony volt akadály elég. Volt uriaszony, aki azt mondta: Még a magam konyhájába se nézek ki, hát még a Népkyhaya. De hát meglett. Volt nap, hogy négyezeres gyűlést tartottak, míg létre jött a Népkyhaya, mely most 30 éves. A pártalan buzgalma élénk az első naptól kezdve feljegyzést vezet arról, hogy naponként hányan érkeztek a Népkyhában; hány felnőtt, hány gyermek; hány ingyenes és hány fizető vendége volt. Szép szám lehet. Az idén 40 ezren felül volt vendége. Ha átlag 35 ezeret veszünk évenként, akkor a 30 év alatt 1 millió 50 ezer adag ebédet nyújtott a Népkyhaya szegényeinknek. Ezélt a szám előtt csak meghajolnom lehet Újra, meg újra dicsérni, magaslatni émélygő volna. Minden Demosthenesnél szöbben beszélt a tetti.

KERTÉSZ JÓZSEF.

HIREK.

A nagykanizsai Hadszegélyző hivatal.

F. hó 16-án tartotta a közönség nagy érdeklődése mellett műkedvelői előadását a „Polgári Egylet” nagyertermében, mely alkalommal színe került Tóth Ede „Falu rossza” népszámtáve. Felelő Gáspár szerepét Dr. Viola György ezredosron alakította hatásonnan a műkedvelői átlagot felhaladó tehetséggel. Ugyanezt mondhatjuk Thyryng Ferencé t. hadnagy és Hudy Aranka k. a. alakításáról is. Legtöbb tapost aratta Gayer-Jozsef urná Finnur Rózi szerepében. Oly egyesén mozgott a színpadon mintha fél délutánt töltötte volna, nőti a szívhez szölkött, tancában is graciózus volt. Alakításában legatlább annyit nyújtott, mint sok déjelettel hívatásos színésznő. Sikeresben ösztözött Csarnagz Móríc t. hadnagy Gonosz Pistá baktér szerepében. Bóla is ugyanezt mondhatjuk mint Gayer urnóról, határozott színészi tehetség. Last, not least hangytuk Sáfraán főhadnagy Gündör Sándorát és Mohl Gizellá k. a. Boris-káját. Előbbi nagy játék és énekes tehetséget igénylő szerepében kitűnő alakítást nyújtott. Kár, hogy hangfekvééshez nem alkalmazkodott az őt kísérő cigánybanda. Különbén sikere még nagyobb — és ösztönözött lett volna. Ami Mohl k. a. alakítását illeti, a közönség el volt ragadtatva tőle. Oly szép tónusban beszélt, játéka annyira természetes és kifűzött volt, hogy a pálmát neki ítöljük. Buzsike lehet sikerűre s a hozzáértők lelkes tapsaira és ünneplésére.

Kiseb szerepekben jól megállották helyüket Mágos Etelek, Mair Gréti; Pintér Ilonka; Kovács Klára urholgyek és Andri Ferenc, Kovács Mihály, Stern István és Körmeny Zsigmond urak.

Az ügyes rendezés Eperjessy Gábor ur szaktalant kezében volt.

Házasság.

Révész Lajos és neje Dobrin Sarolta örömmel tudatják, hogy fűk János a Pesti Magyar Bank központi tisztviselője, tart. főhadnagy a. es. és kir. 48. gyalgazredben, 1918. március hó 26-án, kedden, Pilsenben oltárhoz vezető Sicher Bernát és neje Rudinger Paula leányát Jinkát. — Mi is sok szerencsét kívánunk az új házaspárnak.

Elhalasztott befizetés.

A nagykanizsai takarékpénztár által alapított „Összegyűjtő Szövetkezet” értesíti t. tagjait, hogy a hűbéli befizetéseket az ünnep miatt pénteken, f. hó 29-én tartja meg.

Adakozzunk a Hadszegélyzőnek.

A Nagykanizsai Bankgyesület

résvénytársaságnál jegyzett VII. hadikölcsön kötvénye a pénztári elismervények beszoállítására ellen már átvették.

A Szurmay Sándor honvédelap jelvényei.

A br. Szurmay Sándor honvédelap javára művészi kivitelű jelvényeket Székely Károly művész, tart. hadnagy tervezte [s ahhoz a mélyreható társadalmi mozaikom „érdekében örömet ált imbedt]. Szurmay Sándor honv. miniszter, akinek általában sikerült dombormívót aromását az uszoki harcok titáni küzdelemét szimbolizáló keretben mutatja be a jelvény. A sapakjelvényeket 9 koronáért, a nagy bronzplaketteket pedig 30 koronáért árúsítja a Hadszegélyző Hivatal. Az ország védelmében elesett hős honvédekért a legkevesebb, amit a hálas utókor tehet; hogy gondolatan ellátást és nyugalmas jövőt ad elrűvult hozzátartozóinak. A Szurmay Sándor-alap célja annyira nemes, hogy a mozaikom intenciói megszoállattják ezáltal is a melegen érző emberek szívét s ki-k tehetőség szerint, de legalább két koronás sapakjelvény megvásárlásával — részese lesz az alapnak. A jelvényeket a Hadszegélyző Hivatal központi elárúsító helyiségében (V., Akadémia-utca 17.) és városi üzletében (IV. Kossuth Lajos-utca 16.) árúsítja.

Rendőrfi ifjúsági hivatal létesítése.

Az ifjúság erkölcsi zűllésének hatásos legyöztése a bécsi rendőrigazgatóságnak eddig fenálló ifjúság-gondozó osztályát külön osztállyá létesíteték. Kinevezése: „Ifjúsági hivatal”. Ennek a hivatalnak az a feladata, hogy mindazokat a gyermekeket és ifjakat, akiket a rendőrség összeszed, az eddigi káros köznevelésnek hatás alá kiragadják, a bécsi gondozó-egyesületnek segítségül. Ezen ifjak és gyermekek átmeneti elhelyezésére szolgál a rendőrfi ifjúsági otthon, melyben átmenetileg elhelyezték nyernek egy rendőrfi asszisztensné felügyelete alatt. Ennek az „Ifjúsági hivatalnak” kötelessége összegyűjteni mindazt az anyagot, melyet a rendőrfi hivatalok rendelkezésre bocsátanak az ifjúság erkölcsi zűllésére, elnyagyzottságára, testi elenyevésére vonatkozólag; azoknak statisztikai földolgozása és ezeknek alapján az általjáró helyeken, különösen egy hatóságoknál, egyesületknél, amelyek az ifjúság gondozásával foglalkoznak megfelelő javaslatoknak fölterjesztése. Az ifjúság és gyermekvédő és gondozó alaprútt kérdéseinek meghatározására külön ifjúsági segédtanácsot létesítenek mindazon hatóságok, egyesületek képviselőinek igénybevetésével, amelyek az ifjúság védelmével, gondozásával foglalkoznak. Az „Ifjúsági hivatalnak” vezetőségével, amelyben a IX. kerületi rendőrség építkezésén van — a rendőrigazgatóság eddigi ifjúság-gondozó előadóit, dr. Walkhoff Emil rendőrtanácsost bírták meg.

DR. TÉRI ÖDÖN Soproni királyi közigyűző irodájából.

Önkéntes árverés.

1. Üzleti és lakóház a várkerületen (emeletes) legfogalmasabb helyen 87. szám alatt (jelenleg Winkler-féle ház).
2. Korona vendéglő. Hotel garni Sopronban, Sz. György-utca 3. szám 2 három emeletes épület, 10 vendégszoba, két terem, hópánc szobák nagy kocsiszín és istálló stb. (Szobák mindig szabad).
3. Bérház és kert (volt Bischits-féle ház) Malom-utca 7. szám, hat lakás, három nagy kőműtől kb. 400 □-al udvar és kert. A tulajdonosok: ösv. Hauer Józsefnek és fiaik megbízásából.

1918. április hó 1-én d. e.

10 óraker

közgyűző irodában Sopron, (Sz. György-utca 1.) nyilvános önkéntes árverés után eladásra kerülnek. Közlebbi feltételek megadtudták: Szent László-utca 9. sz. 1. emelet, a tulajdonosok lakásán naponként d. u. 2-3 óra között.

DR. TÉRI ÖDÖN, kir. közigyűző — könlgt. Notar.

IRODALOM.

— A pápaválasztás jogtörténete és tejes joga írta: *Dr. Lukács József*, főgim. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulása olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot meglevő ajánljak olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 15 kor. Mutatványssal készséggel küld a kiadóhivatal.

— „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelent meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre tíz korona, „Világ-krónika” val együtt tizenkét kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-úta 4.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Napi” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 9 korona 40 fillér.

— Magyar Színpad. Budapest egyetlen színházi és zenei napilapja, az Krényi Nándor szerkesztésében megjelenő Magyar Színpad teljesén új formában, pompás aktuális művészi rajzokkal országos nevű kiváló írók közreműködésével jelenik meg és napról-napra a színház, zene karéje és mozi világából való érdekes közleményekkel friss hírek és pikáns pletykákon kívül külön foglalkozik a vidék színházi és művészi hírelvel is. — Eddig számba: Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Nagy

Endre, Porcsolt Kálmán” és mások írtak cikküket, belső munkatársai a többi közt Haraszti Zoltán, Rutkay György és Csorna Andor. Nagy Endre saját rajzaival tarkított cikksorozatát kezdett benne a vidéki színházi furcsaságokról. A Magyar Színpad előfizetési ára egy évré 28 kor., egy hónapra 3 kor. A kiadóhivatal Budapest, VIII. Rókk Szilárd-úta 18. Kívánatra egy hélig ingyen küld mutatványssal.

A világháború

minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő

értéstelesekkel, térképekkel, ma-
gázáratokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 86 korona.
Félévre 28
Negyedévre 14 k. — f.
Egy hónapra 4 k. 70 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi-ut 54. szám

„BERLIN”

Nagymozgó Nagykanizsán,
Erzsébetter Szarvas-Szálloda.

Az ujonnan átalakított modern nagytermében
mindennap tartatik előadás.

hol mindig a legújabb, legszebb és legérde-
keesebb s legválogatottabb műsorra táml a t.
közönség. Mindenik előadása a kinematografia
legelsőrendű, legújabb s legremekebb alko-
tásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb
s tanulasgosabb műsrot sem a budapesti
sem a bécsi nagymozgóknban sem lehet látni.
A „BERLIN” színház agilis igazgatója min-
dig a legújabb és legválogatottabb s legér-
tekeesebb moziműsrot mntatja be, finom mű-
vészi ízléssel összeállítva. Azonkívül, hogy az
előadásokat minél kellemessé és élvezetessé
tegye kiténő zenéről is gondoskodott. — A
művészi színvonalon álló zenét egy elsőrendű
zongoraművész szolgáltatja. Minden harmadik
nap új remek műsor. A „BERLIN” nagy-
mozgó színház látogatását mindenkinél a
legmelegebben ajánljuk. Előadások hétköznap
5, 7 és 9 óraker: Vasár- és ünnepnapi fél 3.
5, 7 és 9 óraker. A m. tiszteit közönség
szives pártfogását és az előadáson való pon-
tos megjelenését tisztelettel kéri

AZ IGÁZGATÓSÁG.

Hangszereket és jó huzóharmonikákat

I-sőrendű minőséget ajánlok a legolcsóbb áért.

Továbbá: Hegedűk, citorák, rézfuvóhangszerek, fuvo-
lák, klarinettek, dobok, cimbalmok, beszélőgépek és
lemezek nagy választékban kaphatók

Ifj. Wajdits József

hangszerkereskedésében,

NAGYKANI ZSÁN, DEÁK -TÉR 1. SZÁM.

Mindenféle hangszerek javításra elfogadtatnak.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásab szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félre 5 koron, negyedévre 2 koron 50 fillér. —
Egyes szám ára 20 fillér.

O crux ave!

Hied barang hallgat, .. néma a bűn, cetek, ..
Bőrn igeen .. földön napidon Nagypétek.
Gyűszű ül a szivekben,
Dus sóhajlás lebbeg
S repül a szent fához, melyen Krisztus test.
Nél' csevegés óla pibcu vértől festve.

„Soce ligam crucis“ .. a kereszti szent fűja!
Págyan hullnak busan, könnyel ontva, raja,
& homor, szent napon ..

Csendben, hallgatagon

Pány fogadás ímad, hogy nem bánít meg féjed,
Pány bűnös ógyának korlától vel s félke.

T menyén s a gazdag, látva zebes vállad,
Sötétre balasamol, enyhel lalál udad,

Faladra állószól,

Kebeu kinok között

Értünk háude küsdő, értünk huzenedől

Végheletlen Jóság, szeneelő Szeretel.

„Ave o crux, ave!“ .. Egy üdös szent kereszt,
Egy aktól Urunk, hogy valladra ölted est;

Megoldós halald
Megfőrle az alkot.

Szent keresztet fűja hitünk erős ódra,
Csüggedő, kelkedő lelünk ottalmára.

A keresztfa.

Az emberi gonoszság a gyalázat fájának faragta, de az isteni bölcsesség az üdvösség eszközüvé változtatta Krisztus keresztjét. Összekötötte a földet és eget, a testet és lelket, az embert s az Istent! Négy sarkára a lelkek Királyának új birodalma épült a szeretet tégláiból, melyeknek anyagát a Felfeszített a saját vérével gyúrta, szeretetének kemencéjében égette s a mártírok bibráival festette ..

Krisztus keresztfája a mennyország kulcsa, a régi világ rezesze s az új világ megnyitója lett! Midőn az Ártatlan a kinok e fáján galambtízta lilkét kilhelte, óriási nyikorgással bezárult a pogány világ bálványtemploma benne a félelemmel, szolgasággal, gonoszlelkűekkel és bálvány-szobrokkal, — és fel pattant a keresztény, az isteni világ pantheonja, telve fényvel, napsugárral, szeretettel, melegséggel, lebegő

angyalokkal s az istenség boldogító jelenlétével!

Az ég békecsókját lehelte a megátkozott földre, s e csók melegsége alatt kifeleltek a paradicsom elhervadt virágai! A tudomány, a bölcsélet, a művészet, valami különös harmatot ringattak kelyheikben, s ez a harmat a szellem, a lélek ereje volt!

Hódító utjára indult a szent kereszt. Elédig a legbeestelenebb büntetőkötő volt a hatalmasok kezében, és most szembe száll a trónokkal s a koronák tetejére tör! Ha ellenállnak erejének, összemorzsolja a trónokat, elsöpri a népeket, elűlyeszt az országokat ... De ha meghódolnak neki, naggyá, hatalmasá, izmossá, életéressé változtatja azokat. — Küzi a bálványtemlombok szellemét s elfoglalja az őt megillető királyi széket! Sőt felszáll a tornyok tetejére, helyet foglal az utak szélein, jussit követel a csendes berkekben, a szobák falain, — s uralkodik mindenütt szeretettel, hatalommal és méltósággal.

Azzért nem is olyan tragikus ez a nagypétek! Inkább ez emberi gonoszság a megdöböntő! ... Azonban éppen ez a gonoszság adta meg a szent kereszt leg-

A szegyek.

Irta: KERTÉSZ KÁLMÁN.

Élisd, a vasárus, mogorván tilt boltja ajtajában. Egyik revője az imént az mondotta, hogy a Názáretli elfogták. Erről gondolkodott most Éliás és összehasonlította a saját sorát a Názáretlivel.

— Igaz, hogy nem megy az ízlés valami kitűnőben; de azért csak megéleik, anélkül, hogy csalnák. Lám az a szegény Názáreti is azt tanítja; hogy amit nem kívánás megadnak, ne tedd másnak sem. Sok okos és nemes dolgot tanít Ugy ő, mint egy proféta, mint egy szent, jót tesz mindenkivel. És imé elfogták, Galás halálra is adják. Hát akkor miépek panaszokdaj? Themrah!

Themrah a felesége volt; bűnös s boldhán öldögett és föltöngött férje ruháit.

— Mi az?

— Te, Themrah, a Názáreti —

Éliás egyszerűen elhallgatott. Meg akarta mondani a hitet a Názáreti elfogatásáról; de jobbnak látta megőrizni a szót.

— Mi van a Názáretiivel? Kérdente az asszony, falogorra helyőrl.

— A Názáreti — hogyan is mondotta? Amit nem kívánok, hogy mások cselekedjenek nekem, to se cselekedjék azt másnak.

— Igen, igen, már emlékszem rá.

Nem mondta meg a szomorú hírt feleségének, mert félt, hogy kétségbeesik. Themrah ugyanis igaz híve volt Jézusnak; ugyanis igaz híve volt Jézusnak; egyszer egy hétig tartózkodott az Ur mellett. Szerette volna férjét is megmérni, de Éliás még egyelőre csupán nagy prófétának, Isten küldöttségének tartotta az Urat.

— Nem akarom, hogy más megcsaljon, hát én sem esalok meg mást, — elmékedett tovább Éliás.

— Egy poroszló forma ember belépése riasztotta föl.

— Nagy erős vasszegyeket adj, Éliás.

— Mire kell?

A poroszló hűnyorított a szemével és vállalt vonogatta.

— Nem tudom. Csak mutass. Majd kiválasztom.

— Különös. Ha ki tudod választani, akkor azt is tudod, mire kell?

— Ne törődjél te azaz Éliás. Csak add elő.

A vasárus vállalt vont s a poroszló elé rakott egy pár mintát. Az meg kiválasztott egy ujnyit vasszeg, araszos kerékfű hatalmas szegzet.

— Ebből adj egy dekádót (tizet.)

Éliás elővette azt a ládikát, amelyikben az efajza szegyek voltak. Azaz — elővette volna, ha ki bírta volna húzni a fűköt a rekészőből.

— Mi van ezzel a fűköt? mormogott és ráncogálta, de hiába.

— Talán berozsádósodott?! jegyezte meg a poroszló és nagyot röhögött az énekek.

— Az eszed! mordult vissza Éliás. Valamelyik szeg kiáll a fűkötben és belekapaszkodik a rekészőbe. Ejnye ne, hát nem bírok vele?

— Talán a fejlette levő fűköt húzandó ki, Éliás? mondotta Themrah. Akkor onnan belenyulhatsz.

— Igaz van, asszony, — felelt a vasárus és ki akarta húzni a fűköt. De ez sem engedett. Éliás dühbe jött és minden erejét nekifeszítve ráncogálta a két fűköt, de nem ment semmire.

— A gonoszlélek bujt beléjnk! dühöngött és a homlokát törtingette.

Azonban felesége ójsapát.

— Te Éliás, — sugta férjének — ez Isten ajja. Küldd el ezt az embert, ne adj neki!

— Majd elküldöm a verőimét, akikből eseten-dőben egyet látok! mérgeledött Éliás. Hallod hát! — kiáltott a poroszlóra — ugy látom, katona vagy, mutasd meg erődöt. Rántsuk ki ezt az átkozott fűköt.

A poroszló gyűnyösen vigyorogva lépett oda.

— Majd én!

Neki gyürkőzött minden erejével és iszonyúan rántott a fűköt gombján. Ugyan kár volt. A fűköt oly könnyedén csúszott ki, mintha keréken járt volna. A nagy lendülettel a katona elvesztette egyensúlyát, hanyatt esett; a fűköt tartalma rádult s egy-két szeg meg is sebesítette kezét-arcát.

Káromkodva tápaszkodott föl a katona és azidta Éliásat, a fűköt, a szegeket meg minden, miaditt az

hatalmasabb erejét. Megtörni ezt a gonosz-ságot! És ez sikerült is! — Az átok bilincseiből felszabadult föld termőképességet nyert a krisztusi vér beszívásával. Ezen-tul benne van a földben az istenség ereje és tud herolcus lelkeket nevelni az égnek, amire azelőtt elégtelen volt! A biboruhás, lilimtisztás és lilába öltözött szentek hosszú sorai tesznek tanúságot a szent kereszt ezen csodás varázsáról. Az emberek más szem-mel kezdtek egymást nézni, — s ezen né-zésből egy tulvilági sugár csillant ki. A szabad és rabszolga békecsókot adtak egy-másnak, — s ebből a szivekbe fészkelő-dött égi szeretet melege érzett ki. Az ellen-ségségben is testvérét látta a megbántott, — s ezen magasztos gondolatot megélelte bannük az az alácsgorgott szentséges vér, mely főhéherre mo:ott minden lelket!...

A szent kereszt ereje tehát minden-hová elhatott, csodákat művelt és ural-kodott!

S ezen hódító utját a szent kereszt még ma is folytatja! Ádázul küzdenek ellene, de haszttalan! Ha erejével meg-győzte a halált, maga alá tipor minden ellenséget!...

Hódoljunk meg tehát neki, boruljunk le előtte a föld porába s mondjuk el bün-bánóla- r e szavakat: „Imádjuk téged Krisz-tus és áldunk téged, mert a te szent ke-resztéd által megváltottad e világot!”

vért törülgette magáról. Elías haláláspadtna, meg-döbbenve nézte a csodálatos dolgot, Themrah pedig kezét tördelve rebegett valami új imádságot:

— Ne vigy minket a kísértetbe, de szabadíts meg a gonosztól... Elías, ne adj neki, ne adj neki!

A vasáros fölriadt ámulatából s a fiókot és a rekeszt nézegette. Nem volt azokon semmi jel, ami megmagyarázta volna a dolgot. De hát miért nem engedett az ő kezének?

Komolyan meg volt döbbenve s már-már arra határozta magát, hogy csakugyan elküldi a bevót. Hátha csakugyan Isten uja ez a ő esemény? Talán valami gonoszlethez kell a szeg?

— De hát igazán nem mondogd meg, mire kell a szeg? kérdezte még egyszer.

A poroszló azonban dühös volt s durván felelt: — Adsz vagy nem adsz? Mert akkor megyek más vasárushoz!

Elías megszeppent. Ritka bevót csak nem sa-szalhatja el. Az ő lelkét nem terhelni semmi, akármire használják is a nála vásárolt dolgokat. Neki a családjáról kell gondoskodnia.

Őszecsomagtól hát tiz szögöt és átrajította a katonának. Eközben azonban sem ő nem nézett a verőre, hanem még mindig sopánkodó feleségére, sem a katoná r ok, hanem a verző kezére. Így történt, hogy a poroszló nem fogta meg a csomagot, Elías pedig elbocsátotta, tehát a csomag le-seett, szét-bomlott a szegek szerteszét gurultak.

— Ah! Oh! Jaj! hangzott egyszerre mind a hármuk ajkáról.

— Elías, jó utam, — siránkozott az asszony zaidó nyelven, hogy a katoná meg ne értes, — ne adj neki! Isten uja ez!

Ámde most már Elías is elántsotta a mérég. — Azárt is uladok! kiáltott vissza, és szede-gatta föl a szögeket.

HIREK.

Bérmálás Nagykánissán.

Már említettük, hogy a tavasz folyamán Dr. Rott Nándor püspök egyházmegyéjében bérmáló-körutat tart. Amint most értesülünk az egyházi Nagykánissán május 9—12. közt fogja a bérmálás szentségét kiosztani. A püspök nagykánissai tartó-zkodását arra fogja fölhasználni, hogy a második plebánia kérdését véglegesen rendezze.

Április közepén népszámlálás lesz.

A kormány elrendelte, hogy április 16. és 20-ika közt össze kell írni az ország minden közsé-gében és városában a lakosságna számát, az állat-állományt, a vetésterületet. Az összeírás első sorban a közlelmzési rendszeresebb tétele végett történik. Új és nagy munkát fog róni az összeírás és a vele járó sok készletet a közgazgatásra. Magát az össze-írást a tanítók fogják végezni, természetesen külön díjazásért. Az összeírásban 15-én meglévő állapot az irányadó.

A piac.

Minden nagyobb ünnep előtt megszoktuk már, hogy a piac biénái a kedvező konjunkturát felhasználva felsorfolják az árakat pár centiméterrel. Azt azonban, amit a legutóbbi napokban vakmerő módon eszelekedtek hinni sem merők, mert a halastól a legutolsó asztal szilvát áruló kofájig mindenki zabolá-talánul a leg-zemtelenebbül vakmerőn horribilis árak követelt, s meg is kaptt az éhes közönségtől!

Kuha, csizma stb. egyől nem is szólnak. A pa-csirta nem száll oly sebesen, a felbő nem száguld oly villángyorsan, mint ő-bismák kezében, minden valósággal rongyok is az ára, amit nem lát vagy nem akar egyáltalán megfűtani a hatóság, hogy közé-

— Ha tudom, hogy itt ennyi kínba kerül tiz-szeg megvávása, — mormogott a katoná — akkor máshová mentem volna.

— Ne haragudjál jól vitéz, — kérlelte a vas-áros. Hidd el, nem értem az egész dolgot. Ilyesmi sohasem történt velem. Nézd, itt a tiz szeg. Fizetsz érte tiz szeszterezüst tizenöt helyett és máskor is megtisztelsz szives megjelenséddel.

— Hóhó! Tiz szeszterezüst? Kevesebb fáradsággal, rövidebb idő alatt, sebesülés nélkül, oleso-ban megkaptam volna másutt.

— Tréfálsz, neves vitéz, jól tudván, hogy egy szeszterezüsről egy ilyen szeget sehol a világon nem kapsz. Azonban a sok kellemetlenség fejében az öten kívül még egy szeszterezüsről elegendek.

— Add nyolcért!

— Már eleget gyötörtém e hitvány szögek-kei, nem kiindolom velük tovább. Vidd hát békével nyolc pénzért a tiz szeget. Tiz szeget nyolc pénzért!

A poroszló rohogott.

— No lásd! De még egyszer megolvasom a szögeket: nem eszsz-e meg? Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc... Elías, Elías! Ez csak kilenc szeg. Ja, hát ezért adod olyan olesón! Elías álfázatosan mosolygott.

— Vitéz katoná, tréfás kedved lyan. Tiz szeg az. Mind a tizet földszedem a földről.

— Olvasd meg. Kilenc az.

— Valóban, kilenc! mormogott Elías, amint megolvasta a szögeket. Akkor mégis csak a földön hagyta magyét.

Lehajolt, hogy megkeresse a tizediket. Végig-szórt a kezével a pult alatt is. A tizedik szeg nem volt sehol!

— Jaj nekünk! sikoltott föl Themrah ismét és befutott a lakásba.

bők csapva megmentené legalább rövid időre az agyonspolyozott közönséget fölök.

Talutó.

A régi komáromi kalendáriumokban nagyon helyesen, úgy volt jelezve március hava, hogy tálató, nehogy megfélekedezzek a közönség a kedvét veszítse. Iha a máihoz hasonló épös téli napok közöttenek be a kellemesen meleg napokta.

Prágerhof és vidéke valóban táli napokat látott, derekas havazással, mely ami levegőnket is töllesen lehtötte, hideggé tévén az amnyig is szomorú hábo-rus husyot.

A rekvirálás vége.

A hó 31-én befejezést nyer a rekvirálás, mely-lyel oly hosszú időn át zaklatják sokszor indokolat-lanul az ügyellen rekvirálók a közönséget.

Az eredmény dacára, hogy nem éri el a ki-szabott illetve kivettelt kvantumot, mégis kielégítőnek mondható, mert a rekvirált termények mennyisége meghaladja az 50 vaggont, amire maga a helyi ha-tóság sem számított.

Nem lehet azonban elégedetlen a közönség, mert a hatóság feje a város jólelkű polgármestere minden méltánylást érdemlő esetben feloldotta a jog-talanul lefoglalt mennyiségeket.

Elhalasztott befizetés.

A nagykánissai takarékpénztár által alapított „Önségélyző Szövetkezet”-né a husvét héttőre eső befizetést április 5-én, azaz pénteken d e lesznek megfirtva.

Felfűtésesek! a m. kir. 20. honvéd pót-zászlóalj febr. 24-én tartott művész-estélyén:

Reischl Richárd, 20. honv. tábori gy. ezred tisztikara és legénysége 1000—1000 K, Keszthely község közönsége 806 K 40 f., Dunántúli szeszgyá-rosok szesz f. r. t., Makovicsky Gyula 215 K, újnép-

Elías felkelt és zavarodottan törülgette homlokát.

— Csodálatos! Érthetetlen! — hebegett félig hangosan Sobahem szöketan elhibázi. Még kevésbé eszani! — Mi van hát ma velem!

Bödulat ven elő még két szeget a fiókból és odaadta a katonának.

—Nem gondolj felőlem rosszat, names vitéz. De — igazán — meglolondulok. — Nem értem — nem értem! Menj már! kiáltott rá a poroszlóra.

Ez meg bosszuan és megvetéssel dobta oda a nyolc szeszterezüst.

— Ide se jövek több!

Amint a poroszló kitette a lábát a boltból, Elías két kezébe fogta a fejét és félőrülten kezdett körülutakosni a boltban, míg végre kimerülten, ilhe-hegve rogyott le gyékényére.

Délután Zaddik szomszédjuk, a Mesternek egyik hibe, nézett be hozzájuk, Themrah azonnal elbocsátte neki a délelőtti eseményeket... Haláláspad-tan ugrott föl Zaddik:

— Mindenható Isten!

— Mi a lejtő? kérdezte egyszerre Elías és felesége, de a szónál minden vér elhagyta ajkukat. Valami iirtózatos fejtelmen nyilatolt szavukba.

— Ah, vége! Vége! hörgött Zaddik, leborulva a gyékényre és fejtét a földhöz ötogetve. Nek- van nek szánya a szeg-ek!

— Kinek? Kinek te?! ordított Elías.

— A Mesternek!

Themrah ajánlan esett össze, Elías megkábúlva nézett az átkozott fiók felé, Zaddik sirt.

A Golgotán megkezdődött az új világtörté-nelem.
Az Urat ráfektették a földön levő keresztfára, melynek alsó vége a gödör felé nyult.

Elek Géza, Alsólendvai takarékp., Dr. Lénárd János urad főtitkár, Tapolcai takarékp., 200—200 K, Dunántúli szegélyárok szeszf. r. t., Vízfenyő Sándor képvis. Bankgyűléslet, Osztr.-magy. bank nyelvi főjka, Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamosüzem r. t., alsóöbörbői Hírsejler család, újnepi Elek Ernő, Zerkowit Lajos, Ungár Henrik, Práger Ferenc Nagyk., Bosnyák Géza főispán 100—100 K, Pelsőkereskedelmi iskola 91 K, Áll. népiak. Drávavásárhely 60 K, 76 f, Róm kath. főgimn. 55 K, Dukász Dávid, Zalamoszegy. gazd. tők. Fegyvergy. Breuer Lajos Sínc, Dézsalai Takarékp., Berényi Elek, Dr. Major Gyula, Weisz Tivadár, Pleskó Ferencné 50—50 Korona. (Folytatjuk.)

A márciusi fagy.

A hideg, mely március utolsó napjaira újra az embereké kényszerítette a téliakabátot, emelkedőben van. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint Budapestben az elmúlt észak a hideg maximuma — 7 fők Celsius volt. Az országból beérkező jelentések még enél is nagyobb hideget jelentenek. A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági statisztikai igazgatóságának véleménye szerint a fagyknak sem az ősi, sem a tavaszi vetésekre nincsen hatása. Egyedül a korai gyümölcsfák virágzásában okozott némi pusztítást, de ez a kár sem jelentékeny.

Ninos cérna?

Dehogyan ninos! Csak maximális áron nem adják a pezsgőben fürdő hiénák, kiknek egyik főokaját éppen tegnap csipte nyakon Kumpert detektívünk, kinek csak eszékel 2480 orosz cérnát foglaltak le. Sok egyéb aprósággal. Ah akasztó! Hol kérel oly sokáig? Ah! Ezen gázembereknek még az is enyhé büntetés lenne, akkor, amikor a közönség rongyait sem képes a cérna hiány miatt összegugganni. De hisz nemesek ez az egyetlen kis koo hiéna van városunkban, van itt szemtelen, kiknek nyakára lehetne

— Hol vannak a szegek? kiáltott egy porosz, kezében egy nagy kalapáccsal és rátördelt az Urnak egyik karjára.

Elállott Eliás vevője s átadta a szegeket.

— Inihol. De el ne görbíts egyet sem!

— Fogd be a szádát! röfönt rá a társa s az egyik szeg hegyét rätette az Ur tenyerének közepébe. A kalapáccsal egy-két méregelő koppanást tett a szög fejére, akkor aztán fölemelte a kalapáccsot, hogy leteáson.

E pillanatban egy ember tört át a tömegben, az örültek erejével lökdöste szét az embereket.

Arca sárga volt, szemé vérből főlógt, fogai csikorogtak.

— Add vissza a szegemet! ordított szivetrázó hangon és rá abart rohanni a kalapáccs katonára. De megfogták.

Két poroszl vasmarkának szorítását föl sem véve, emberfölötti erővel szakította ki magát kezükből, a rávetette magát a kalapács s katonára s torkon ragadta, úgy, hogy az egyszerre elfejtette a kalapáccsot s levegő után kapkodott. De még mielőtt megfojthatna volna, tekintete a keresztán fekvő Mos-terre esett.

Isten Fie, a Megváltó, megtört fény szemével nézédelt az öröngőre. Ennek keze akkor lesiklott a poroszl torkáról a ő maga is összeesett.

Felszedték, elvezették.

— Ki volt ez? kérdezte a parancsnoklő zászados.

— Eliás, a vasársl! felelték neki.

Harcinögy év múlva Róma Colosseumában vértannhalált halt Krisztus Jézusért Eliás, az egykori vasársl, aki a szegeket adta a megváltásához.

akasztani nyugodt lélekkel a selye mizánórt akár minden megkérdezés és utánjárás nélkül. Csakhogy nincsen aki a karikással a legérdeyesebben közbük vágjon.

A „Magyarország”

huszonötödik évfolyamának adja naponként friss, eleven számaint a „Magyarország” politikai napilap. Huszonöt esztendő egy ember életében is rendkívül nagy jelentőségű dátum, hát még egy újságában, amely már születésekor férfias erővel és teljes fegyverzettel lépett a közélet küzdő tereére. E huszonöt esztendő óta, a „Magyarország” mindig a küzdők között volt, a legelső sorban Küzdőt mindezárt, ami a magyarságnak drága és sohasem táutorodott meg, ha a magyar érdekekért, népjogokért, demokratikus eszmék érdekekért kellett sikraszálni. Ezért viselték az igazi magyar közönség rendföletlen bizalommal és szeretettel e lap iránt, amely sohasem változtatott irányt és mindig hit maradt a magyar szög vezetéséhez. A lap homlokára a függetlenség jelölke jelzava van írva, belsejében pedig a modern újságírás minden jelességével sikeres gazdag: hírszögálatu gyors, friss, eleven. Kitűnő politikai információk, a napi eseményeket villámgyorsan nyomon követő riportok, szines cikkek adják tartalmát és igen gazdag a tárcá- és regényrovata is. A „Magyarország” az egyetlen igy nevezett nagy lap, amely délután jelenik meg és igy

az első a fővárosban, de a vidéken is, amely az eseményekről úgyszólván még a reggeli lapoknál is bővebben tájékoztatja a közönséget. A „Magyarország”, amelynek főszerkesztője Lovász Márton dr. oros. képvis., felolós szerkesztője Magyar Elek, nélkülözhetetlen minden igazi magyar ember számára. Előfizetési ára: egy hónapra öt korona, negyedévre tizenegy korona, félévre huszonnyolc korona, egész évre ötvenhat korona. Egyes szám ára husz fillér.

— „BERLIN” színában legközelebb igen értékes moziműsor lesz bemutatva, melynek címe: „Julius Cézár”. Mindenki nézze meg e esodászp műsört.

Adakozunk a Hadszegélyzőnek.

Szerkesztői üzenet.

Boldog huszötti ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinknak, jóbardáitainknak és munkatársainknak.

— Egy jó házból való leány azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájába.

VILAGRA-SZÖLÖ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt percz alatt
egyadag Lurion cipökrém-viaszkból
bárki egy-negyed-kiló-legfi-nomabb
cipökrémet főzhet
ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonviaszk-Művek-Részvénytársaság.
BUDAPEST, VILANDRÁSSY UT. 74.

IRODALOM.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga Irtá: *Dr. Lukács József*, főgim. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulása olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem jelentős mozzanatainak ismerete minden kultürember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot mindenki ajánlják olvasniuk figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/a. — Előfizetési ár félve 15 kor. Mutatványszámot kétszeggel küld a kiadóhivatal.

— „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyvégre 12 korona, „Világ-krónika” val egyült tiszekét kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 2 korona 40 fillér.

— Magyar Szinpad. Budapest egyetlen színházi és zenei napilapja. az Erényi Nándor szerkesztésében megjelenő Magyar Szinpad teljes új formában, pompás aktuális művészi rajzokkal országos nevű kiváló írók közreműködésével jelenik meg és napról-napra a színház, zene kariaté- és mozi világból való érdekes közleményeken friss híreken és pikáns pletykákon kívül külön foglalkozik a vidék színházi és művészeti híreivel is. — Eddig számaiba Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Nagy

Endre, Porcsolt Kálmán” és mások írtak cikkeket, belső munkatársai a többi közt Harsányi Zolt, Rutkay György és Cserna Andor. Nagy Endre saját rajzaival tarkított cikksorozatát kezdett benne a vidéki színházi fűrészaságokról. A Magyar Szinpad előfizetési ára egy ávadra 28 kor., egy hónapra 3 kor. A kiadóhivatal Budapest VIII. Bök Sallárd-utca 18. Kivántra egy hélig ingyen küld mutatványszámot.

A világháboru

minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő
értésülésekkel, térképekkel, ma-
gyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP
olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	56 korona.
Félévre	28 „
Negyedévre	14 K. — f.
Egy hónapra	4 K. 70 f.

Megrendelési cím:
AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi ut 54. szám

„BERLIN”

Nagymozgó Nagykanizsán,
Erzsébetter Szarvas-Szálloda.

Az ujonnan átalakított modern nagytermében
mindennap tartatik előadás

hol mindig a legújabb, legszebb és legerde-
kesebb s legválogatottabb műsorra talál a t.
közönség. Mindenik előadása a kinematografia
legelsőrendű, legújabb s legremekebb alko-
tásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb
s tanulságosabb műsort sem a budapesti,
sem a bécsi nagymozgóknak sem lehet látni.
A „BERLIN” színház agilis igazgatója min-
dig a legújabb és legválogatottabb s legér-
tekeesebb mozdímsort mntatja be, finom mű-
vészi ízléssel összeállítva. Azonkívül, hogy az
előadásokat minél kellemessé és élvezetesebbé
tegye kitűnő zenéről is gondoskodott. — A
művészi színvonalon álló zenét egy elsőrendű
zongoraművész szolgáltatja. Minden harmadik
nap új remek műsor. A „BERLIN” nagy-
mozgó színház látogatását mindenkinél a
legmelegebben ajánljuk. Előadások hétköznap
5, 7 és 9 órákor Vasár- és ünnepnap éj.
5, 7 és 9 órákor. A m. tisztelt közönség
szives pártfogását és az előadásra való pontos
megjelenését tisztelettel kéri

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hangszereket és jó huzóharmonikákat

I-sőrendű minőséget ajánlok a legolcsóbb árért.

Továbbá: Hegedűk, citorák, rezfuvóhangszerek, fuvo-
lák, klarinettek, dobok, cimbalmok, beszélőgépek és
lemezek nagy választékban kaphatók

Ifj. Wajdits József

hangszerkereskedésében.

NAGYKANIZSÁN, DEÁK-TÉR 1. SZÁM.

Mindenféle hangszerek javításra elfogadtatnak.